

Glasnik MIRA

Godište V. • Broj 12 • Međugorje • Prosinac 2010. • Cijena 2,5 KM / 10kn

Neka vam Kralj mira udijeli svoj mir

Draga djeco!
Gledam vas i vidim u vašem
srcu smrt bez nade, nemir
i glad. Nema molitve ni
pouzdanja u Boga, zato mi
Svevišnji dopušta da vam
donesem nadu i radost.
Otvorite se. Otvorite svoja srca
Božjem milosrđu i On će vam
dati sve što trebate i ispunit će
vaša srca mirom jer On je mir i
vaša nada. Hvala vam što ste se
odazvali momu pozivu.

25. studenoga 2010.

Iz sadržaja

Promišljanje
Dođite, poklonimo se
i pjevajmo Gospodinu!
 fra Tomislav Pervan

Poruka za sadašnji trenutak
U vašem je srcu smrt
bez nade, jer nesta
pouzdanja u Boga
 vlč. Adalbert Rebić

Meditacija
S pastirima do
betlehemske štale
 s. Dominika Anić

Božić
Beskućnici
betlehemske noći
 s. Lidija Glavaš

Deseta obljetnica smrti fra
Slavka Barbarića
Svaki čovjek u potrebi
bio je kriterij fra Slavkova
ljudskog i svećeničkog
dostojanstva

Odjeci u svijetu
Radost je vidjeti katedra-
lu preplavljenu ljudima
koji dolaze moliti
 kardinal Christoph Schönborn

Poštovani čitatelji i promicatelji našega glasila!

Od Božića nas dijeli malo manje od mjesec dana, a već su svepri-
 sutne promidžbene poruke u službi potrošnje i potrošačkoga duha.
 Svatko nudi svoje u najboljoj opremi, zavijeno u blještave boje, opoj-
 no, zamamno, uz pratnju božićnih popijevaka, komercijaliziranih,
 otuđenih od svoga sadržaja, smisla i svoje poruke. Čitamo kako je po-
 dignuto u nekršćanskom Hongkongu divovsko – deseterokatno – bo-
 žićno drveće s više od četiri milijuna žarulja povezanih optičkim kabe-
 llima. Božić kao svetkovina postaje svetkovinom svih, a sadržaj Božića
 – mali Bog – Božji Sin koji je postao čovjekom, odstranjen je iz svijes-
 ti i poruke Božića. Slavi se Božić bez Božića. Je li to moguće? Je li to
 smisao slavlja? Onaj koji je omogućio to slavlje nije na samome slav-
 lju. Nijećemo svoje korijene, iskorištenjeni smo, ili pak usmjereni samo
 prema materijalnome.

Božić se i nama bliži. Božji Sin postao je čovjekom. To je vjera Crkve,
 to je vjera naša. Bez te vjere nije moguće shvatiti što se oko nas zbiva za
 Božić. Bez te vjere nije moguće shvatiti ništa od onoga što pokreće mi-
 lijune vjernika da se životno založe za Isusa Krista. Ako Bogu ne bijaše
 teško ni zazorno spustiti se među nas i doći na ovaj svijet u špilji, među
 domaćim životinjama, a prvi mu gosti i poklonici bijahu neuredni pas-
 tiri – dakle, došao je u konkretnu prljavu ljudsku zbilju – zar smijemo
 praviti mi razlike među ljudima? Bog dolazi iz visine neba i iz utrobe
 zemlje. Kao špiljski čovjek.

Transeamus usque ad Bethlehem! – “Zaputimo se do Betlehema da
 vidimo taj događaj, to čudo koje su nam anđeli navjestili!” Govore to
 pastiri međusobno, a za mnoge je uši nezamisliv Božić bez krasne me-
 lodije *Transeamus*, jedne od najomiljenijih božićnih pjesama.

Da, upravo bez toga *transeamus* – zaputimo se, nema Božića. Bog se
 zaputio u naš bijedni svijet, i od nas se traži da se prenememo, dignemo, kre-
 nemo! Božić će se dogoditi samo onda kad mi pođemo prema Betlehe-
 mu. Božić je plod susreta Boga i čovjeka u Betlehemu. Bog čini svoj *sal-*
to mortale u smrtnu narav. Ne zaboravimo, na početku, na Božić imamo
 uprljane pelene, a na kraju krvave plahte na Golgoti. To je sudbina Boga
 u našem svijetu. *Zbog nas i našega spasenja.* Posvemašnja nemoć, i u ja-
 slama, i na križu! To je Božja logika i način Božjega postupka. Betlehem
 je početak Božje nemoći u svijetu. On ne sili, ne prisiljava, nego ljubavlju
 snubi svakoga od nas. *Svojima dođe, njegovi ga ne primiše...*

Što se od nas očekuje? Ne da padamo na koljena pred moćnicima i
 velikanima ove zemlje, nego pred Djetetom. I što se pred njim dublje
 sagnemo, više ćemo otkrivati nevolju svijeta, upisanu u lice ovoga Dje-
 teta, samo Božje lice. To je istinska revolucija koja započe u božićnoj
 noći. *Dođite, poklonimo se!*

Božić nema ništa zajedničko s novcem, veletrgovinama, potrošnjom,
 nego je on Božji dar u Isusu. On je čisti dar Božje ljubavi. Tko mu se po-
 kloni, prihvati ga, dobio je najveće blago, sva blaga ovoga svijeta. Anđeli
 su pjevali *Gloria in excelsis Deo*, a mi nastavljamo: *Hvalimo te! Blagosliv-*
ljamo te! Klanjamo ti se, Isuse Kriste! S tim raspoloženjem zaputimo se i
 mi u došašće i prema Božiću. S tim mislima svima *na dobro došao Božić*
i sveto Isusovo porođenje, te svaki blagoslov u mladome ljetu!

Vaš Glasnik mira

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
 Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCH2H80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Dodite, poklonimo se i pjevajmo Gospodinu!

Isus Krist je nedvojbeno dominantni lik cjelokupne povijesti, napose zapadnoga kulturalnoga kruga već punih dvadeset stoljeća. Njegov utjecaj na našu povijest nema usporedbe. On je izveo takav prevrat u povijesti, ljudskoj misli, na svim područjima čovjekove djelatnosti, što nikomu drugome nije uspjelo. Stvorio je novi lik na pozornici svijeta, lik sveca, koji je vremenski nastavak povijesnoga utjelovljenja onoga prvoga utjelovljenja koje se dogodilo u Nazaretu a svjetlo svijeta ugledalo u betlehemske noći, iz Djevice Marije. Svojim dolaskom na ovaj svijet Isus je stvorio temelje na kojima počiva društvo već dvadeset stoljeća.

fra Tomislav Pervan

Sjedne strane silni su osvajači stvarali golemo carstva i širili svoju moć, ali nakon svoje smrti nisu imali istinskih prijatelja, padali su u zaborav. Krist je utemeljio svoje kraljevstvo na ljubavi, i danas vojska njegovih prijatelja koji bi za nj pošli u smrt jest zacijelo neprebrojiva. O njegovim pojedinim izričajima napisane su biblioteke, o njegovu liku svjedoče tolika vidljiva mjesta, kapelice, crkvice, križevi, tolika uprizorenja božićnih jaslca, tolike prvostolnice, spomenici. Njegov stil izražavanja utiskuje neizbrisivi pečat i našem jeziku i govoru, svjetski moćnici i prevratnici uzimali su njegove riječi za svoja gesla.

Isus je pokrenuo čovjekov genij do krajnjih dostignuća, najhumanijih čina, on je u čovjeku razvijao najljepše osobine, kvalitete, sve dobro, lijepo i istinito veže se uz ovaj lik. On je poziv i izazov svakomu istinskom umjetniku, on je nadahnitelj najljepših umjetničkih ostvarenja. Bez Isusa je nezamisliv Händelov *Mesija*, Mozartov *Ave verum*,

Haydnov oratorij *Stvaranje*, Monteverdijeva *Vespere Bl. Djevice Marije*, Bachova *Muka po Mateju*, Beethovenova *Missa solemnis*. Za Rim se može reći da je hram umjetnosti a kad uz pomoć tehnike i računala na svome zaslonu gledamo 'virtualno, gigapanski' Sikstinsku kapelicu, djela Michelangela, Raffaela, te ostalih slikarskih genija koji su ostavili upravo u tome hramu umjetnosti svoja najbolja ostvarenja, onda ostajemo bez daha. Svega toga ne bi bilo da se nije rodio Bogočovjek – Isus Krist.

Božić je magnet za čovjekov um i srce

Nema skladatelja u povijesti glazbene umjetnosti koji nešto znači a da se nije okušao na biblijskim temama, poglavito pak na prizorima iz Isusova i Marijina života. Božićni događaji bijahu mnogima nadahnuće za skladanje, od najumilnijih i najpjevnijih popijevaka, koje su postale nešto kao kulturna baština čovječanstva, pa do veličanstvenih Božićnih oratorija. Božić je magnet za čovjekov um,

srce, izazov čovjekovu stvarateljskom geniju. Sjetimo se Bachova Božićnoga oratorija te tolikih arija drugih skladatelja, tolikih pjesama, kantata, moteta.

Isto tako nema skladatelja od imena koji nije skladao misne dijelove *Kyrie*, *Gloria*, *Credo*, *Sanctus* i *Agnus Dei*. Čuvene su gregorijanske koralne Mise, bez glazbene pratnje, a od renesansnoga doba imamo veličajne uglazbljene višeglasne misne dijelove. Barok je raskošan, bečka klasika također. Titanski je Beethoven naskroz gluh skladao svoju *Missa solemnis*, nešto kao svoju oporuku čovječanstvu, glazbu kroz koju se on probija do vjere u kršćanskoga Boga. Svoje je djelo naslovio *od srca k srcu*, dakle, iz moga, čovjekova srca neka dopre do Božjega srca. To bijaše i kardinalsko geslo novoga blaženika Katoličke Crkve, Johna H. Newmana. *Srce srcu govori*. Upravo na Božić i oko Božića govori srce srcu, govore srca srcima. A kad slušamo Beethovenov *Credo*, možemo doživjeti kakvom se on silinom i energijom probijao do svoga osobnoga *creda*, vjerovanja. Zbor

Božićni događaji bijahu mnogima nadahnuće za skladanje, od najumilnijih i najpjevnijih popijevaka, koje su postale nešto kao kulturna baština čovječanstva, pa do veličanstvenih Božićnih oratorija.

naizmjenično – muški i ženski, tenori i basovi, soprani i altovi, a onda i solisti – pjevaju i ponavljaju naglašeno i snažno, nebrojeno puta samo jednu riječ: "Credo - vjerujem!" Želim ti vjerovati, Bože moj.

Ali kad skladba u tome *Vjerovanju* dopre do riječi *I sišao s nebesa*, skladatelj pokušava i glazbeno uprizoriti silazak, spuštanje; glazbala i glasovi kaskadno se spuštaju iz nebeskih andeoskih visina na ovu zemlju. Na riječi pak *I utjelovio se po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice i postao čovjekom* kao da svi glasovi utihnu. Sve se pretače u tihu meditaciju nad tim čudom nad čudima u povijesti čovječanstva. Bog postaje čovjekom. Pred tim umjetnik ali i slušatelj mora zaničevati. I nije tek napamet rekao isti Beethoven kako je glazba veće otkriće i umijeće od sve filozofije, umovanja i svake druge umjetnosti. Izričaj duše i srca, izljev čovjekova bića pred Svevišnjim. Njome čovjek dodiruje nebesa koja se spuštaju u Isusu na zemlju.

Bog je postao čovjekom

Život piše i najtužnije, najdirljivije ali i najljepše priče. Stvarne, ne samo izmišljene. Tako to bijaše i u životu genijalnoga skla-

datelja Franza Schuberta. Tajnu Svete noći sažima naše kršćansko vjerovanje u jednu jedinu rečenicu: „Utjelovio se po Duhu Svetom i rodio od Djevice Marije!“ I kroz minulih dvije tisuće godina, od prvoga Božića, čini se da nitko nije smisao i poruku tih riječi tako uvjerljivo i ljudski oslikao kao taj nepriznati genijalni skladatelj. Njegova velika Misa u Es-duru njegovo je posljednje djelo koje je pisao na smrtnoj postelji, mučen nesnosnom groznicom, a preminuo je u svojoj 31. godini života. Obilježen smrću, siromašan i nepriznat, prezren od ondašnjih bečkih 'dama', bečkoga *high society*, ismijavan od kritičara, od prijatelja i obožavan ali i nepriznat. Na bolesničkom krevetu, mučen strašnom glavoboljom, nabreklih očiju, cijelo je tijelo jedna velika rana, zaraženi i neizlječivi tifus dokončava njegov zemaljski život. I takav, na rubu groba, ostavlja čovječanstvu nešto najljepše o našem otkupljenju. Čovjek je spašen i otkupljen! Drhtavom rukom ispisuje svijetu i svome životu labuđi pjev, tu veličanstvenu Misu, svoj *Credo*.

U *Vjerovanju* njegove velike Mise u Es-duru sve protječe uhodano, izmjenjuju

se kor i solisti, sve dok se ne dođe do riječi: "I utjelovio se po Duhu Svetom od Djevice Marije. I postao čovjekom!" Tu počinje nešto čudesno. Predivno, kao prelijepa uspavanka. Solo melodija, u 12/8 (dvanaest osminkome taktu). Da, nešto neponovljivo, veličajno, andeosko. *Postao je čovjekom*, za mene, za tebe. Taj Schubert, koji je uglazbio više od 600 pjesama velikih lirika koje su po njegovoj glazbi postale besmrtni i baština čovječanstva, (Tko nije toliko puta odslušao njegovu *Ave Maria*?) na svojoj smrtnoj postelji ostavlja svijetu besmrtnu melodiju betlehemske poljana, pjesmu anđela i svih stvorenja. Pjesmu koja veliča život i koja čovjekov život spasava. Naime, opijeva istinu, Bog je postao čovjekom. I ta melodija postaje našom životnom spasenjskom melodijom. Umirući u siromaštvu i bijedi pjeva on životu koji se rađa, Životu koji je *sišao zbog nas s nebesa* da bismo mi živjeli.

Svatko je lijep jer je slika Lijepoga

Poruka je to da čovjek odsada nije više pod (o)sudom, ma što ga snašlo. Od ove noći čovjek nije i ne mora biti više rob grijeha, smrti i prolaznosti. U svakome od nas počiva melodija života, utkana u naše biće, i trebamo je samo otkrivati i svirati. Bog se spušta u našu bijedu i sirotinju, prati nas na našim životnim putovima, piše i po našim krivuljama pravim crtama. Poruka je Božića da nema krivnje koja nije i ne može biti oproštena samo ako imamo pouzdanja. Trebamo prestati s vlastitom malodušnošću koja nas nerijetko sputava da budemo ono na što smo pozvani kao ljudi.

Nadalje, poruka je to kako trebamo vjerovati u ljubav i ljubavi. Bog je iz ljubavi postao čovjekom. Odrastamo svi više-manje u društvu cinika, mrzitelja, karijerista, živimo životom koji nam sve naše snove i želje raspršuje kao mjehuriće od sapunice. Doživljavamo posvuda samo poniženje i grozotu. Umirući glazbenik poručuje nam da se smijemo približiti u Božićnoj noći ovoj Ljubavi, ovoj Čistoći, ovoj Svemoći koja postaje u jaslama Nemoć. Današnji Papa, ljubitelj glazbe, (neki dan su mu u Vatikanu uprizorili veličanstveni koncert - Verdijev *Requiem*) naglašava trajno čovjekovu potrebu i potragu za Ljepim. Ne smijemo zaboraviti Lijepo koje se objavilo upravo na Božić. Ljepotu. Svatko je lijep jer je slika Lijepoga, pa makar se i raspadao od čireva, gube ili bilo koje bolesti. Bog je stupio u našu bijedu da je preobrazi. I da donese svijetu i čovjeku mir.

Nastavak na 32. str. ►

U vašem je srcu smrt bez nade, jer nesta pouzdanja u Boga

Bog će ispuniti srce naše mirom i nadom, jer on je mir naš, nada naša. Prva i temeljna briga Isusova učenika jest tražiti kraljevstvo Božje. Sve ostale brige, sve ostale zaokupljenosti dolaze na red poslije toga, odnosno one su nagrada za ovo prvo i najvažnije.

vč. Adalbert Rebić

Gledam vas i vidim u vašem srcu...

Na početku došašća dolazi nam ususret Gospa, Majka Isusova. Gleda nas. Vidi kako smo jadni, potišteni, žalosni, opterećeni raznim životnim brigama... Ona prodi-re u naše srce, vidi kako je ono bez nade, bez utjehe, bez perspektive... Ona nas gleda i bdije nad nama kao što je bdjela u početci-ma kršćanstva nad vjernicima svojega Sina. Ona je u srcu današnje Crkve kao što je bila u srcu Kristove Crkve u njezinim početcima. Njezina uloga nije umno prosvjetljivati Kristove vjernike niti propovijedati Kristovu radosnu vijest. Njezina je uloga tajanstvena, šutljiva, tiha, uloga srca koje kuca za svoju djecu. „Ona je u srcu Crkve, ona je ljubav...“ (Sveta Terezija od Djeteta Isusa).

Gospa nas gleda i motri. Prodi-re u naše srce, pokušava nas razumjeti u svjetlu našega srca. Gleda nas i promatra ona koja je sva lijepa i sva sveta. Njezin nas pogled čisti od naših grijeha i čini nas lijepima i dobrima. Čisti nas od naših grijeha. A njih ima mnogo i različite su naravi.

U svjetlu njezina pogleda i njezina preobraženoga lica osjećamo svu težinu svojih grijeha, svojih slabosti, svojih propusta. Gledajući je i motreći prepuštamo se njezinoj ljubavi, njezinu milosrđu. U Marijinu sjajnom licu prepoznamo odsjaj Božji, odsjaj Božje dobrote i ljubavi. Ona nas uči da se prepustimo njoj poput djeteta koje se prepusta svojoj majci.

Marijina je zadaća, otkako je ona u nebeskoj slavi, moliti za nas „siromašne grješnike“. Zato je mi bezbroj puta molimo, osobito moleći krunicu, „moli za nas grješnike sada i na času smrti naše!“.

Ovo adventsko vrijeme prepuno reklama, ponuda, igara, nosi sa sobom i opasnost da se u svemu tome izgubimo. Treba se u toj vrevi svjetskog događanja znati povući u sebe, biti u tišini sam sa sobom: duši treba dati „oduška“, duša treba odahnuti, udahnuti i iz-dahnuti. Udišući i izdišući zrak osjećamo da živimo, nalazimo svoj mir, bud-

nost, pozornost. U izdisaju se oslobađamo nečistoga zraka, svega nečistoga u sebi, a u uzdisaju uvlačimo u sebe dah života, Boga. Bog ispunja moju nutrinu. Bog je dah života. On oplemenjuje naš životni dah. Tako Bog može doći u moj život, u moju nutrinu, u moje srce, i tu se nastaniti, postati moje došašće, moj Božić. A kad se to dogodi, onda je to najveći Božji dar u ovom vremenu došašća i Božića; to je milost Božja koja oslobađa i stvara „mir na zemlji“.

U srcu smrt bez nade, nemir i glad

Gospa nas gleda, motri... I vidi u našem srcu smrt bez nade, nemir i glad. U Bibliji „smrt“ ima dvostruko značenje: smrt kao fizičko razaranje tijela, i smrt kao metafora za duhovnu propast, otuđenje i odmak od Boga. U ovom potonjem smislu, duhovna je smrt prouzročena grijehom. Tvrđokorni grješnik je onaj koji odbija Boga i ne želi s njime imati udjela. To je stanje smrti, stalnog i definitivnog umiranja. Taj dvostruki smisao smrti ima u vidu Isus kad govori Marti: „Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, ne će umrijeti nikada“ (Iv 11, 25-26). Život se u Bibliji iskazuje kao najviše dobro, stanje, posjed. On za čovjeka ima u osnovi značenje dara. Grijeh koji nastupa kao „smrt pred Bogom“ odlučna je suprotnost „životu“. Želja za trajnim životom, koji će nadživjeti i fizičku smrt, pojavljuje se na obzoru biblijskog mišljenja kao nada koja s povjerenjem prepušta Božjoj neistraživoj mudrosti i ljubavi sve što leži samo u njegovoj nedokučivoj moći.

Život je središnji sadržaj ivanovskog naviještanja vjere. Već i jezični izraz razlikuje u Ivanovu evanđelju „život“ (vječni život, zoe) od fizičkog života (bios, psyche) i njegova očitovanja. Život je zajedništvo s Bogom, a smrt je napuštanje Boga, odmak od njega. Bog je život u punini. Stoga je on pratemelj iz kojega sve proizlazi (Iv 1, 1-4). Kao i Otac, tako i Sin ima život „u sebi samome“ (Iv 5, 26). Samo u Sinu i po Sinu čovjek stječe udio

u životu koji potječe od Boga (Iv 14, 6) i koji Bog kao Otac želi preko svoga Sina darovati svakome čovjeku (3, 16). Pristup k životu otvara se u vjeri u Sina (3, 36). Nevjera is-

ključuje iz života. Ovdje se vidi da nije riječ o fizičkom životu nego o duhovnom, „vječnom životu“ (Iv 6, 47) koji Sin daje, jer on ima „riječ života vječnoga“ (Iv 6, 68).

Gospa sa žalošću ustanovljuje da se u našem ljudskom srcu nalazi samo smrt, nemir i glad. „Nestala je molitva i pouzdanje u Boga!“

U srcu je samo nemir, glad..., nestala je molitva i pouzdanje u Boga

Gospa nas opominje: srce je naše prazno, jer u njem vlada smrt; nestalo je pouzdanje u Boga. Upozorava nas jednako tako kako je Isus upozoravao svoje suvremenike.

Isus je kuduo svoje slušatelje koji su vrlo slični nama i po nedostatku pouzdanja u Boga i po nemiru koji ispunja naše srce i po

teškoćama vremena u kojem su živjeli. „Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što ćete piti; ni za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijela od odijela? Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih? A tko od vas zabrinutošću može svome stasu dodati jedan lakat? I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljiljane, kako rastu! Ne muče se niti predu... Pa ako travu poljsku, koja danas jest a sutra se u peč baca, Bog tako odijeva, ne će li još više vas, malovjerni?“ (Mt 6, 25-30).

Riječ je o brizi koja je ispunjena strahom za egzistenciju, koja satire čovjeka, čini nasilje nad njim. Takve se brige čovjek treba osloboditi znajući da Bog sve na kraju okreće na dobro, dakako uz pretpostavku da se čovjek osloni na svoje sposobnosti i mogućnosti.

Kad je Matej (oko 80. godine) pisao Evanđelje, članovi kršćanske zajednice bili su u velikim materijalnim teškoćama kao i mi danas. Stravičan rat Rimljana protiv Židova god. 66.-70., koji je završio razaranjem grada Jeruzalema, rušenjem Hrama i izgonom Židova iz grada, ostavio je užasne posljedice. Odatle je razumljivo da su bili zabrinuti za svoj život jer nisu imali čime kupiti hranu, piće, odijelo... Vrijeme slično našem vremenu. U vrijeme nezaposlenosti, malih plaća, velikih životnih troškova ovakav se Isusov govor mnogima može činiti kao „izvan životnog i vremenskog konteksta“. A nije tako. Naprotiv! U toj situaciji Isus očituje Božju brigu za sva svoja stvorenja, a osobito za nas ljude. Donoseći slike iz prirode, Isus želi dokazati kako se Bog brine za svoja stvorenja.

Isusove riječi o pretjeranoj brizi oko materijalnih dobara bolje ćemo razumjeti ako pročitamo prethodne reke u Mt 6, 19-21 o zgrtanju „blaga na zemlji gdje ga moljac i rđa nagriza i gdje ga kradljivci potkapaju i krađu“. Isus savjetuje: „Zgrčite sebi blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne nagriza i gdje kradljivci ne potkapaju niti krađu. Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce!“ (Mt 6, 19-21). Naglasak je na tjeskobnoj, pretjeranoj brizi oko toga što ćemo jesti i u što ćemo se odjenuti. Isus je bio svjestan da čovjek treba i hranu i piće i odijelo, ali ne smije sve svoje sile trošiti samo na skupljanje tih zemaljskih stvari. Isus je htio svoje učenike osloboditi pretjerane brige oko materijalnih dobara.

Točno u skladu s tim Isusovim govorom jest i Marijin nagovor upućen nama sada na pragu adventa. Ona nam pokazuje gdje je središte našega vjerničkog života. Marija

donosi nadu i radost kao što je to donosio u svoje vrijeme i Isus, „blagoslovljeni plod utrobe njezine“.

Otvoriti se Božjem milosrđu... Bog će ispuniti srce mirom i nadom

Bog će ispuniti srce naše mirom i nadom, jer on je mir naš, nada naša. Prva i temeljna briga Isusova učenika jest tražiti kraljevstvo Božje. Sve ostale brige, sve ostale zaokupljenosti dolaze na red poslije toga, odnosno one su nagrada za ovo prvo i najvažnije. „Ta kraljevstvo Božje nije jelo ili piće, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome. Da, tko tako Kristu služi, mio je Bogu i cijene ga ljudi. Nastojmo stoga promicati mir i uzajamno izgrađivanje!“ (Rim 14, 17-19).

Isusov učenik treba biti iznad svega zabrinut za svoj duhovni život: „Ta što koristi čovjeku ako sav svijet zadobije, a sebe samoga izgubi ili sebi naudi?“ (Mt 9, 25).

Gospa nas želi upozoriti na duhovnu dimenziju našega kršćanskog života. Duh je temelj vjerničkog života. Duh je jedan od bitnih izraza s pomoću kojega su biblijski pisci izrekli jedinstvenost Isusa Krista i njegova djelovanja. U pracrkvi Duh je bio izraz strašne dinamike koja se osjeća svugdje na području evanđelja. Duh je predodredio sav život Isusovih učenika. Tko prepoznaje svijet kao stvorenje, vidi u Isusu Kristu predoznačen eshatološki lik čovjekov, uzima ponudu njegova Duha sa svom radošću i zahvalnošću te je svjestan da je po njemu nedjeljivo s Bogom povezan. „Plod Duha je: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost. Protiv tih nema zakona. Koji su Kristovi, razapeše tijelo sa strastima i požudama“ (Gal 5, 22-23). U tom Duhu svatko je od nas odgovoran za svijet: „Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljenje sinova Božjih“ (Rim 8, 16). Sav svijet može u tom smislu biti nazvan „prebivalištem Božjim u Duhu“ (Ef 2, 22).

Da zaključimo. Našoj Gospi stavit ću u usta riječi apostola Pavla. Kao da nam umjesto Pavla ona govori: „Da, oni koji žive po tijelu, teže za onim što je tjelesno; a koji po Duhu, za onim što je Duhovo: težnja je tijela smrt, a težnja Duha život i mir... Oni pak koji su u tijelu, ne mogu se Bogu sviđjeti. A vi niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. A nema li tko Duha Kristova, taj nije njegov. I ako je Krist u vama, tijelo je doduše mrtvo zbog grijeha, ali Duh je život zbog pravednosti. Ako li Duh Onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, Onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživit će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama“ (Rim 8, 5-11).

Snimila Lidija Paris

S pastirima do betlehemske štale

Radost koja je obuzela pastire kad su, oslobođeni početnog straha, potrčali pronaći Dijete i pokloniti mu se, nikako nije površna i prolazna. Ta radost bila je duboko preobražavajuća. Susret s Djetetom u jaslama ulijeva im povjerenje i neizmjernu zahvalnost za njihov vlastiti život, ali i strahopoštovanje pred njihovim pastirskim poslanjem. Ovo je dragocjeno iskustvo koje se može dogoditi i svakome od nas ako smo potpuno uronjeni u ono što činimo i ako to činimo s puno ljubavi i unutarnje vedrine.

s. Dominika Anić

U blagdan Božića spadaju i pastiri. Njih evanđelisti spominju kao vjerodostojne svjedoke Isusova rođenja u štali. Ne možemo ih zaobići. Prisutni su kao dio tajne Božjega očovječenja i kao prvi poklonici Djetetu u štali izvan Betlehema. Zato ćemo u ovom kratkom razmišljanju pokušati naći odgovor na pitanje: Zašto pastiri u ovoj Božjoj priči? Najljepšoj priči ikada ispričanoj čovjeku.

Čuvari pod vedrim nebom

Pastiri su za Izraelce imali bitno značenje. Bog ih je izabirao kroz povijest da vode njegov narod. Abraham, Izak i Jakov bili su pastiri. Također i Mojsije i David. Često se kroz Sveto pismo provlači slika pastira kao onoga koji vodi i čuva svoje stado, koji bdije nad njim i u mnogim slučajevima odlučuje o njegovoj sudbini. Uloga pastira jedna je od najznačajnijih. Bog sam je zapravo pastir svoga naroda. On se brine za njegovo dobro. On je uzor dobrog pastira. Pastiri su u Lukinim izvješćima ljudi koji su u stalnom dodiru s prirodom, sa stvorenjima i sa Stvoriteljem.

Oni su i u svetoj božićnoj noći, kao i u prethodnima, pod vedrim nebom kod svojih stada. Zanimljiva je slika te vedrine. Ljudi koji u svom srcu imaju ljubavi za druge, koji se brinu za sigurnost drugih, žive u vedrini; oni su prožeti i okruženi vedrinom, pozitivnošću i zadovoljstvom. Takvi mogu biti svjedocima rađanja božanskog djeteta, rađanja života. Dok su drugi zabavljeni sami sobom ili spavaju, oni bdiju i u noći štite svoja stada. Biti u noći uvijek znači biti izložen različitim opasnostima. Ali biti u noći pod vedrim nebom, to je nešto drugo. Vedrina ot-

kriva duboke tajne. Vedrina raskriljuje dušu i ulijeva mudrost. Pastiri su obično smatrani ljudima sposobnim za ljubav. Ali su morali trpjeti podcjenjivanje i prijezir tzv. pravovjernih i „bezgrješnih“ obdržavatelja zakona – farizeja. Oni su pastire smatrali manje pobožnima, grješnima. A kojeg li paradoksa – baš oni, gurnuti na rub grada, na rub društva, na neki način isključeni iz normalnoga gradskog života, bivaju „dostojni“ svjedoci Božjega dolaska na zemlju. K njima takvima dolazi anđeo navjesticatelj Isusova rođenja i oni vjeruju i hrle pokloniti mu se. Njih obasjava svjetlost s neba i njihovu noć preobražava u nešto božanski veliko i sveto, nešto što nadilazi obzore njihovih skromnih pastirskih znanja.

Ovdje znanje o nečemu gubi odlučujuću ulogu a preuzima je srce koje je otvoreno tajni koju im anđeo naviješta. Čuvari stada pod vedrim nebom postaju nositelji vedrine u hladnoj noći ljudske nezainteresiranosti i negostoljubivosti.

Oslobođeni površnosti

Radost koja je obuzela pastire kad su, oslobođeni početnog straha, potrčali pronaći Dijete i pokloniti mu se, nikako nije površna i prolazna. Ta radost bila je duboko preobražavajuća. Susret s Djetetom u jaslama ulijeva im povjerenje i neizmjernu zahvalnost za njihov vlastiti život, ali i strahopoštovanje pred njihovim pastirskim poslanjem.

Ovo je dragocjeno iskustvo koje se može dogoditi i svakome od nas ako smo potpuno uronjeni u ono što činimo i ako to činimo s puno ljubavi i unutarnje vedrine. Onda će iskustvo radosti, oslobođeno površnosti,

Pastiri su doživjeli susret neba i zemlje u iskustvu svoje svakidašnjice, čuvajući svoja stada izdvojeni iz buke svijeta, na okrajcima grada. Ali oni ovim susretom nisu otrgnuti od zemlje, od onog svog najprirodnijeg, jednostavnog života. Oni i dalje hodaju po zemlji, čuvaju stada, ali sad idu novim putovima. Sad im je nekako na nov način osvjetljena životna staza.

svoj mir na sve ljude dobre volje. Kako velika i snažna poruka! I koliko aktualna!

Uvijek jednako aktualna. Ispunjenje čežnje izraelskog naroda događa se posve ne očekivano i posve prirodno. A prepoznaju ga tek neki, rijetki. Oni koji su dopustili

da prirodnost života skine masku površnosti s njihovih nadanja. I danas je tako! I uvijek je tako! Bog dolazi k nama ondje gdje se osjećamo izgurani, rubni, beznačajni. Za Boga nema mjesta u našem životu koje ne bi bilo prikladno, koje bi zaobišao, osim onoga

u koji ga sam čovjek ne želi primiti, iz kojeg se osjeća izgnan. Paradoksalno je da dijete koje leži u jaslama treba biti pravi Gospodar ovoga svijeta. Iz skromnih jaslara, siromašan i bespomoćan, Bog u djetetu uspostavlja novi poredak i svoje kraljevstvo usred carstva moćnoga cara Augusta. Moć se pretvara u nemoć a nemoć u moć, ali samo u Božjoj perspektivi.

Svaka ljudska moć zapravo je samo jedna velika nemoć, a tek je Božja moć istinska moć ljubavi i dobrote. Ali ona leži na jednoj posve drugoj razini i za razumjeti je, potrebno je bdjeti pod „vedrim nebom“ i njegovati prirodnost. Ona se ne uspostavlja nikakvom silom, nego nemoću ljubavi koja se pojavljuje u Djetetu u jaslama. I tome su prvim svjedocima bili pastiri.

U susretu neba i zemlje

Pastiri su doživjeli susret neba i zemlje u iskustvu svoje svakidašnjice, čuvajući svoja stada izdvojeni iz buke svijeta, na rubovima grada. Ali oni ovim susretom nisu otrgnuti od zemlje, od onog svog najprirodnijeg, jednostavnog života. Oni i dalje hodaju po zemlji, čuvaju stada, ali sad idu novim putovima. Sad im je nekako na nov način osvjetljena životna staza. Oni se međusobno sastaju, dijele osjećaje, razgovaraju, hrabre jedni druge da povjeruju i pođu do betlehemske štale.

Ovo je i za nas lijepa slika, za naš svakidašnji život. Ovo iskustvo Božje pastirske skrbi za mene želi me potaknuti da se pokrenem k ljudima s kojima živim i radim, da s njima dijelim svoju radost i vedrinu života ali i svoje poteškoće. Ova slika pastira i nama želi posredovati novu viziju o radu, da na nov način dijelimo svoja iskustva i stječemo nove spoznaje bez straha i nadmetanja. Da prihvatimo ljude onakvim kakvi jesu, da im pomognemo i međusobno se potičemo na kvalitetnije odnose. Bog se rađa za svakoga od nas. I u svakome od nas želi naći svoj stan.

Svaki čovjek posjeduje neki rubni prostor, neku svoju „špilju“, neku svoju tamnu zonu, izvan onoga što je na vani briljantno i svijetlo. Imamo prostore u svom životu u koje nerado puštamo druge, koji možda i „zauzdaraju“ ili su neugodni. U te prostore Bog želi doći sa svojim svjetlom, sa svojom porukom, sa svojom riječju. U susretu neba i zemlje koji je moguć i sada u našoj stvarnosti događa se novo rađanje i život dobiva posve novu dimenziju.

Poput pastira pohitimo do Djeteta u jaslama u svojim „radnim“ odijelima i s možda svojim „grubim“ rukama. Onakvi kakvi uistinu jesmo, dodimo pokloniti se tajni Božjega očovječenja.

Beskućnici betlehemske noći

Sveta je noć žurno odaslala svoj glas: „Recite preplašenim srcima, 'Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga našega, dolazi da nas spasi!'“

s. Lidija Glavaš

Noć se slamala u svom srcu kao nikad prije. Beskućnici te noći bili su jedni jedini, barem u tom gradu, Marija i Josip s nerođenim Djetetom. Uzaludno su kucali na vrata obiteljskih domova. Rijetki otvoriše na njihovo kucanje, ali nitko ne reče: „Prijatelji, uđite. Utoplite se. Noć je. Vani je hladno“. Djeca su drjemovno prilazila svojim posteljama i ne znajući da se Dijete Isus želi roditi u njihovu domu. Roditeljska zauzetost i hladnoća nije im dopustila čuti njegov glas. Srce dobrote utihnulo je i ugasila se luč ljubavi. Zato su cijeli život osiromašeni zbog te noći koja im je darivala Svjetlo, a oni ga ne videše i ostadoše u tami čekanja...

Marija i Josip tražili su samo jedan plamičak ljudske dobrote

Marija i Josip hodili su tamo-amoo prateći upaljene svjetiljke koje su, žmirkajući kroz prozore, odavale znak života. No, sve su se utrnule jer ulja ljubavi im je tako brzo ponestalo. A oni su tražili samo jedan plamičak ljudske dobrote. Masline, stare i mlade podjednako, sagibale su svoje grane pred naletima noćne svježine. I opet glave podizale visoko, oslušujući poruku te noći. Jesu li znale da se u njihovim krošnjama žele skloniti sveti beskućnici ove noći? Nisu ih, nažalost, ni oni, kao ni betlehemske očevi i betlehemske majke, prepoznali.

Pastiri su već tisuće noći proveli pod vedrim nebom brojeći zvijezde, ali u ovoj noći njihove su brojnice ostale potpuno prazne. Zvijezde se nisu dale prebrojavati nego su splele svoje srebrne kose i biserna svjetlost njihova lica obasjavala je stazu koja je svojim stopalima kao nježnim strunama violine dodirivala zemlju. U tu se čaroliju ušuljao dim iz pastirske kolibice i dignuo visoko, a zlaćani žar vatre drjemuckao je boreći se za svoj život. Stado je mirno počivalo u svom toru. I gle! Pastiri se nađoše licem u lice sa svetim beskuć-

nicima. Otvoriše im širom vrata svoje štale i škrinjice siromašnih ostataka hrane i svojih ogrtača.

Isus se rodi!

Svitanje se nije naziralo ni izdaleka. Ponoćna frula odsvirala je završetak jednoga dana, jednoga svijeta. Odsvirala je svoju anđeosku melodiju: Isus se rodi! Pastiri se uopće u tom trenutku nisu sjetili sebe ni svojih stada, nego su žurno budili umornu vatru da se ražari, razigra i zajedno s njima prepozna u srcu kako su oni odabranici ove noći. A cvjetni jorgovani iz Galileje htjedoše biti među prvima da pošalju svoju čestitku za dobrodošlicu Novorođenom Kralju na ovu zemlju.

Dijete se već pomalo migoljilo i smješkalalo u krilu svoje majke. A pastiri su, provirujući, nosili malene luči ljubavi prostirući jedan za drugim sag svojih duša da se Dijete Isus utopli. Okrećući se prema Betlehemu vidješe kako ga je pokrila tama i od nje se zbuniše. A Nebo je blistalo... I svjetlost velika obasja tamu noći. I ova je noć postala istinitim svjedokom onoga što su proroci najavlivali da će Djevica začeti i roditi sina, i nadjenut će mu ime Emanuel - S nama Bog. I preko dvije tisuće godina naraštaji su iščitavali tu stvarnost i rasli u vjeri.

Isus, Marija i Josip i danas traže dom i ljudima nude put

A Sveta obitelj - Isus, Marija i Josip i danas traže dom i nude ljudima put. Kucaju na vrata tvoga i moga doma. Čujemo li bat njihovih koraka? Čujemo li njihov zvon na svojim ulazima? Prepoznamo li ih u hladnoći svojih noći i svojih dana, u napuštenim nastambama, u srcima ožalošćenih, u suzama majki, u lutanjima mladih, u prolazu...?

Sveta je noć žurno odaslala svoj glas: „Recite preplašenim srcima, 'Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga našega, dolazi da nas spasi!'“

Foto Dani

Želim da budete cvijet koji će na Božić cvjetati za Isusa

Draga Vidović

Osobno želim posvjedočiti jedan prekrasan čin koji smo učinili pred Božić, a koji je Gospa tražila. U poruci od 20. prosinca 1984., preko Marije vidjelice Gospa je rekla: „Draga djeco!

Danas vas pozivam da nešto stvarno učinite za Isusa Krista. Želim da svaka obitelj župe donese, kao znak predanja Isusu, po jedan cvijet do dana radosti. Želim da svaki član obitelji ima po jedan cvijet kraj jaslca, da Isus može doći i vidjeti vaše predanje njemu! Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu!“

Dan poslije, u poruci preko Jelene Vasilj, Gospa kaže:

„Želim da budete cvijet koji će cvjetati na Božić za Isusa. I cvijet koji ne će prestati cvjetati kad završi Božić. Želim da vaša srca budu pastiri Isusu!“

Nakon ove dvije prelijepo poruke, dali smo se na posao. U to vrijeme nije bilo nimalo lako naći cvijet - riječ je o prosincu - a u Međugorju nije bilo nijedne cvjećarnice. Pronašli smo neke cvjetice u lončanicama koje smo sklonile da ne promrznu, a nešto smo pronašli i na brdu. Nije bilo tako bogato kao u proljeće. Cvjetove smo donijeli u crkvu i stavili pokraj jaslca. Marija nam je rekla da je Gospa zbog toga čina bila tako radosna i da su je rijetko vidjeli takvu kao na taj Božić.

(Iz knjige „Spasenje čovječanstva“, Međugorje 2010.)

Međugorje, 24. studenoga 2010.

Svaki čovjek u potrebi bio je kriterij fra Slavkova ljudskog i svećeničkog dostojanstva

Na obljetnicu smrti fra Slavka Barbarića, 24. studenoga, župljani i hodočasnici koji za tu prigodu dolaze u Međugorje, molitvom Križnoga puta na Križevcu, cvijećem i svijećom na njegovu grobu i sv. Misom prisjećaju se svega što je godinama činio u širenju poruke Kraljice Mira. Večernju sv. Misu na desetu obljetnicu fra Slavkova preminuća predslavio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar u suslavlju s trideset i pet svećenika. Vjernike nazočne u župnoj crkvi te slušatelje Radiopostaje „Mir“ Međugorje na početku misnog slavlja pozdravio je župnik fra Petar Vlašić. Donosimo župnikov pozdrav i provincijalovu propovijed.

Pozdrav župnika fra Petra Vlašića

Braćo i sestre, dragi vjernici i hodočasnici, dragi slušatelji Radiopostaje „Mir“ Međugorje, sve vas pozdravljam u prigodi desete obljetnice smrti o. fra Slavka Barbarića, koji je na današnji dan prije deset godina preminuo na Križevcu u hodu kao hodočasnik ovom zemljom. Pozdravljam o. provincijala, koji će predvoditi ovu svetu Misu u povodu desete obljetnice fra Slavkova preminuća. Pozdravljam i sve svećenike koji su s nama danas na oltaru. Uz fra Slavka, sjećamo se također i ostalih svećenika koji su djelovali u našoj župi a preminuli su u minulih trideset godina.

Ove godine navršava se dvadeset godina od smrti fra Veselka Sesar i deset godina od smrti fra Ivana Bradvice, međugorskih kapelana, kojih se sa zahvalnošću sjećamo i za njih molimo; sjećamo se fra Zrinka Čuvala, koji je ovdje živio na početku ukazanja te fra Leonarda Oreča, župnika u ovoj župi; sjećamo se fra Dobroslava Stojića Kuma, kapelana, a potom se sjećamo i fra Ljudevita Rupčića, koji je deset godina bio kapelan kod časnih sestara u njihovu samostanu, ali je od početka ukazanja dolazio u Međugorje i svojom pisanom riječju, knjigama i propovijedima ovdje ostavio neizbrisiv trag. Sjećajući se svih njih i njihova djelovanja u ovoj župi, molimo za njihov pokoj – pokoj vječni daruj im Gospodine!

Propovijed provincijala fra Ivana Sesar

Povijest nas uči da ima ljudi čija se životna nastojanja s vremenom pretoče u poruku. To je Božje djelo u životima onih koji hode

s njim. Njihovi životi ostavljaju nam poruku da hod s Bogom ostavlja iza sebe svijetle tragove. Mi se večeras, na dan desete obljetnice smrti fra Slavka Barbarića, u ovoj svetoj Misi sjećamo baš takvih, sjećamo se fratara članova Hercegovačke franjevačke provincije čiji je primjer, ljubav i utjecaj ostavio neizbrisiv trag u nama i u ovoj, međugorskoj župi.

Sjećanje na pok. fra Slavka kao i na ostale fratre svjedoči da mrtvi ne prestaju živjeti u nama, jer mi živi ne prestajemo živjeti od njih i u njima.

Molitvenim sjećanjem na njih mi ispovijedamo vjeru u Božju prisutnost i njegovu spasonosnu nazočnost u povijesti čovječanstva. Naraštaj smo – kaže psalmist – koji traži njega, koji traži lice Boga Jakovljeva.

Braćo i sestre, vjera otklanja grobne pečate i omogućuje nam da u pokojnima vidimo osobe koje po Kristovu djelu žive u Bogu. S tom spoznajom i s tom vjerom mi večeras slavimo ovu Kristovu žrtvu.

Deseta obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Slavimo je s nadom u vječni život što nam ga je darovao Krist. Nasuprot svakidašnjem iskustvu smrti, u kojem sudjeluje čovječanstvo, kršćanin neumorno ponavlja „Vjerujem u život vječni“.

Životi i djelovanje naših pokojnih fratara za koje večeras na poseban način molimo, kojih se danas zahvalna srca pred Gospodinom spominjemo preporučujući ih njemu da ih nagradi vječnim životom, bili su prožeti kršćanskom nadom i optimizmom, unatoč različitim životnim nedaćama s kojima su se morali boriti i pred kojima nisu zatvarali oči. Oni nam mogu biti dragocjeni svjetli primjeri i zagovornici. Oni su bili od Crkve poučeni – a i mi smo tako isto poučeni – da se čovjek vjernik može doista osloniti na Pobjednika nad svim iskušenjima i nevoljama, Isusa Krista, koji nam je svima poručio: Hrabri budite, ja sam pobijedio svijet (Iv 16,32).

Danas, na 10. godišnjicu smrti fra Slavka Barbarića, ovom euharistijom mi zahvaljujemo Bogu što nam je u njegovu životu kao i životima drugih fratara zasvjedočio svoju ljubav kojom voli sve ljude i hoće da se svi ljudi spase.

Božja ljubav u fra Slavkovu životu bila je vrlo konkretna, odražavala se u življenju svakidašnjosti. On je u svakom čovjeku doživljavao ljubljeno Božje stvorenje, štoviše, čovjeka kao najdraže Božje stvorenje, za koje

Božja ljubav u fra Slavkovu životu bila je vrlo konkretna, odražavala se u življenju svakidašnjosti. On je u svakom čovjeku doživljavao ljubljeno Božje stvorenje, štoviše, čovjeka kao najdraže Božje stvorenje za koje Bog nije poštedio ni svoga Sina nego ga za sve nas predao u smrt da se u njemu i po njemu svi preobrazimo na sliku Kristovu i zadobijemo njegovim zaslugama život vječni.

Bog nije poštedio ni svoga Sina nego ga za sve nas predao u smrt da se u njemu i po njemu svi preobrazimo na sliku Kristovu i zadobijemo njegovim zaslugama život vječni.

Znajući kako je fra Slavko volio ljude, kako se žrtvovao da svojom vedrinom svakome zasvjedoči ljepotu Božje očinske ljubavi, mi vjerujemo da on u nebu uživa radost istinske ljubavi jer Bog je ljubav.

Svjedočanstvo života pokojnih fratara kojih se večeras molitveno sjećamo govori nam kako se isplati živjeti za druge, voljeti ljude, za njih uložiti i svoje znanje i svoju ljubav. Jer, tko ljubi, u Bogu ostaje, i tko ljubi, prelazi iz smrti u život, poručuje nam sv. Ivan apostol u svojoj Prvoj poslanici.

Oni su bili svjedoci ljubavi kojom se Isus kao žrtva prinio za naše pomirenje i spasenje. Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje (Iv 15,13). O ovoj, desetoj obljetnici fra Slavkove smrti, ne možemo ne sjetiti se koliko je on bio neumoran svjedok i propovjednik te ljubavi. U tome se nije štedio. I to je, mogli bismo sažeti, i životom platio. Svojim riječima i djelima, cijelim životom pozivao je na ljubav, opraštanje i pomirenje. Svaki čovjek u potrebi bio je kriterij fra Slavkova svećeničkog i ljudskog dostojanstva.

Braćo i sestre, nastojmo i mi živjeti tako da možemo bez straha, mirno stajati pred Božjim očima, jer tada ćemo i drugima pružati zrake Božje dobrote. Kršćansko je pravilo: živi prema Evanđelju, živi tako da omiliš Božjem pogledu. Marija nas uči da molitva, ponizna i snažna, molitva s pouzdanjem i ustrajna, mora biti u središtu našega kršćanskog života. Brate i sestro, molitva, Riječ Božja i euharistija neka ti budu izvori snage za svakidašnji život. Nasljedovati Krista znači živjeti za druge. To znači živjeti one vrjednote za koje je Isus živio i umro.

Dragi vjernici, pozvani smo poput naših pokojnih fratara za koje večeras na poseban način molimo, razmišljati o značenju Marijine prisutnosti u životu Crkve i u našem životu. Povjerimo se njoj da vodi naše korake u svakom danu koji nam Gospodin daruje. Povjerimo se Mariji Kraljici Mira da nam pomogne biti istinskim prijateljima njezina Sina i odvažnim graditeljima njegova kraljevstva u svijetu.

Fra Slavko i pokojni fratri koji su nam prethodili u ovoj župi svojim su nam životom posvjedočili kako hod s Bogom ostavlja iza sebe svijetle tragove. Hodeći tim putem mi se priznajemo Isusovim pred ljudima i možemo biti sigurni da će i nas Isus priznati svojim pred Ocem nebeskim. Počnimo se priznavati Isusovim, budimo njegovi i neka to bude vidljivo iz naših djela. Amen.

Foto Dami

Dolaskom u Međugorje primamo tolike milosti

Guy Murphy, 49-godišnji inženjer kemije iz Chicaga, SAD, koji se proteklih petnaest godina posvetio vođenju hodočasnika u Međugorje i druga svetišta, početkom studenoga ove godine ponovno je boravio u našem mjestu. "Od svih svetišta, najviše čuda i obraćenja događa se ovdje, što je uistinu za sve blagoslov. Međugorje je za sve nas, iz cijeloga svijeta, dom. No, nisam oduvijek tako osjećao, a danas sam vrlo sretan što mogu biti ovdje, zahvalan Gospi na njezinim riječima ohrabrenja kojima nas poziva", kaže Guy.

Moje se obraćenje dogodilo 1989. godine. Netko mi je pričao o Međugorju, a čuo sam i o znakovima te različitim stvarima vezanim za vjeru. Sebi sam kazao da se moram u to uvjeriti. Kad sam odlučio poći u Međugorje, shvatio sam da moram dosta pročitati o svojoj rimokatoličkoj vjeri. Kad sam počeo čitati, iznenadio sam se da, unatoč činjenici što sam osam godina išao u katoličku osnovnu školu, četiri godine u katoličku srednju školu i čak dvije godine pohađao katolički fakultet prije nego sam pošao za inženjera kemije, nisam bio sposoban reći niti jednu jedinu suvislu riječ o svojoj vjeri. Shvatio sam da moram pozorno slušati ono što svećenik govori u crkvi, ali još uvijek nisam bio u stanju ništa razumjeti. To me je dovelo do spoznaje da napokon moram čitati Bibliju, i prva priča u Bibliji na mene je ostavila vrlo snažan dojam: Biblija nam daje smjernice kako otkriti, odnosno prepoznati stablo života. To mi je dalo poticaj ići dalje. Kraj *Knjige Otkrivenja* govori o velikoj borbi koja se događa, predstavljaju se ljudi koji jedu voće sa stabla života i nastaje mir. Još jedan putokaz. Završio sam čitanje Biblije, no opet ništa nisam mogao reći o svojoj katoličkoj vjeri. Neki su nam učitelji rekli da je lijevi dio mozga za znanstvenike i matematičare, a desni za liberalnu umjetnost, pa sam pomislio da je vjera vjerojatno na desnoj strani mozga i da je neću moći nikada dokučiti. Tada sam rekao da Međugorju pristupam na pogrešan način – ne mogu mu se približiti ni s vjerskog, a ni sa znanstvenog stajališta. Odustao sam od tih svojih dvojbi i odlučio s jednom skupinom hodočasnika doći u Međugorje.

Mislio sam da sam oslijepio

U zrakoplovu su mi neki ljudi govorili o čudu sunca u Međugorju i objašnjavali mi da sunce ovdje na neki način pleše, vrti

Foto: ICM

se. S obzirom na to da je bila riječ o dobrim ljudima, vjerovao sam im. Ipak sam pomislio, ti ljudi iz zemalja *Trećega svijeta* nemaju razvijenu tehnologiju lasera i tome slično, pa zasigurno govore istinu. Kad sam došao u Međugorje, istraživao sam kojim putem struja ovamo dolazi i mislio koja bi to mjesta mogla biti na kojima se koristi laser. Dok su moji putnici tražili čudo sunca, ja sam tražio gdje bi mogli biti postavljeni laseri. Mislio sam: Sad sam vas uhvatio, mislili ste mene preveslati. Ali prvi i drugi dan čudo se nije dogodilo. Pomislio sam, koja šteta, neću vidjeti čudo. I onda sam se uspeo na Križevac i tu prvi put izmolio molitvu, bila je upućena Nebeskoj Majci. Imao sam svoj stav: Molit ću se Bogu, ta što će mi Gospa. Mislio sam da je krunica molitva za starice. A što je s nama inženjerima, i mi trebamo moli-

tvu, rekao sam. I onda sam čuo kako vidio opisuju Gospu kao predivnu osamnaestogodišnjakinju duge kose, plavih očiju, predivna glasa. Sramota me danas i reći kako sam bio arogantan prema njoj. Moja prva molitva upućena Gospi bila je: „Hej, Gospe, ovo sam ja, Guy iz Chicaga! Iskušaj me na najbolji mogući način, a onda ću ja iskušati tebe. Ako ti pobijediš, učinit ću sve što kažeš, a ako ja pobijedim, branit ću Međugorje“. Mislio sam da su poruke istinite, ali sam još bio zbunjen pitanjima vjere. Podigao sam krunicu i pomislio, što je bitno u tom smiješnom oružju. Ali, nešto mi nije dopuštalo to izgovoriti, i to je prva zanimljiva stvar koja se dogodila. Osjetio sam kako je izazov prihvaćen.

Sljedećeg dana, 8. prosinca, dolazeći u crkvu na englesku Misu, vidjeli smo čudo sunca. Pogledao sam i pomislio da za to mora

postojati neko logično objašnjenje. Čeprkao sam po zemlji tražeći žice koje uzrokuju ples sunca, misleći da je to ipak samo laserska igra. Približio sam se svojoj skupini i stavio naočale. Bilo je 13 sati, i nisam mogao gledati. To mi je bilo zagonetno jer sam iz zakona fizike znao da ne postoji ništa što bi moglo zaustaviti sunčeve zrake da ti ne spale oči ukoliko gledaš izravno u sunce. Pomislio sam, ja sam jedini koji gleda u sunce, ostali sigurno žmire. Otišao sam ispred njih i pogledao ih u oči. Njihove su oči bile širom otvorene. Možda postoji nešto što blokira sunčeve zrake da dopru do njihovih očiju? Pogledao sam prema suncu, opet me je zaslijepilo. I svaki put kad bih ponovno pokušao pogledati u sunce, ono bi me zaslijepilo. Bio sam zbunjen. Poslije Mise odlazim na Križevac. Neprestano sam ponavljao svoje ime i adresu stanovanja, jer sam bio toliko zbunjen. Zaključio sam da će moji putnici oslijepjeti, jer dugo gledaju u sunce, a i ja bih trebao biti slijep s obzirom na to koliko sam gledao u sunce. Upao sam u neku udubinu na putu. Hvatala me nesvjestica i, logično, pomislio sam da sam oslijepio. Moji su me roditelji i prijatelji odvrćali od puta u Međugorje, pa sad razmišljam, kad se vratim doma i pitaju me kako je bilo, a ja im trebam kazati da sam slijep. Bio sam ljut jer sam – mislio sam – trebao znati da se u sunce ne smije gledati.

Odlazim prema Brdu ukazanja, a vid mi se ne vraća. Počeo sam strahovati. Molio sam Boga da mi vrati vid, a ja ću učiniti sve što od mene bude tražio. Razmišljao sam o tome što se dogodilo pred crkvom, i u mom se srcu počelo događati nešto čudno: u dubini srca osjetio sam da Gospa pita želim li pomoć. Rekao sam da, svakako. U tom sam trenutku osjetio nešto kao poljubac na svome čelu. Kad gledate u sunce, ne samo da će vam oči zaslijepiti, nego ćete osjetiti i bol iznad nosa. I ta je bol bila toliko jaka, osjećao sam kao da me netko udario bejzbolskom palicom u čelo. Ali kad sam osjetio taj poljubac, osjetio sam opuštanje. U jednom trenutku vid mi se vratio pa sam, presretan, strčao niz Brdo ukazanja.

Vrativši se kući, Guy je osjećao da svoje iskustvo mora podijeliti s prijateljima inženjerima pa je napisao pismo u kojem je govorio o svemu što je doživio.

U Međugorju sam se ispovjedio nakon deset godina

Shvatio sam da trebam početi živjeti Gospine poruke. Problem je bio u tome što uopće nisam sumnjao da je Međugorje istina, ali još uvijek sam bio uvjeren kako je krunica molitva za starice. Dok bih molio kru-

nicu, smetalo me je ponavljanje molitava. I onda, kad bih izgovarao riječi *Zdravo Marijo, milosti puna*, osjećao sam da je to uvrjeda za moju inteligenciju. Moleći, ponavljalo se ono iskustvo osjećaja potpune poniženosti kad su moje oči bile zaslijepjene od sunca. Shvatio sam konačno: to je nebo činilo. Po povratku iz Međugorja, shvatio sam da kad ideš na Križevac, ne raspravljaj se s Gospom i, drugo, ono što je vidjelica Vicka podijelila s nama – iako ne mislimo tako – Isus i Marija su svakome od nas vrlo blizu. To mi je bilo tako očito, no još nisam prihvaćao krunicu. I nakon tri mjeseca možda sam uspio tek jedan desetak krunice reći kao istinsku molitvu, a onda bih opet proživio ono iskustvo poniženja i zazvao Gospu nadajući se da je blizu mene. Kao da se svjetlo upalilo, sjetio sam se kako je vidjelica krunicu nazvala oružjem. I dok sam držao križ i krunicu, govorio sam, poniznost je ono što si mi učinila u Međugorju. Kazao sam: Bože, pogodio si me u glavu kao što je David pogodio Golijata. Kad sam pogledao krunicu, vidio sam je kao Davidovu pračku i znao sam da je onih pet kamenova što ih je David uzeo u potociću zapravo pet desetaka Gospine krunice, što znači da je krunica pravo oružje. Tada sam pomislio da znam tri stvari o svojoj vjeri. Tijekom cijeloga procesa svoga obraćenja, prije nego što sam došao u Međugorje, mislio sam da sam dobra osoba i ako umrem ići ću u raj. No, prava je istina da sam u Međugorju prvi put nakon deset godina otišao na ispovijed, moja je duša dakle deset godina bila u stanju smrtnoga grijeha. Tijekom obraćenja shvatio sam da su mnoge stvari koje sam prije činio bile grješne, bio sam na pogrešnoj strani. Znao sam da je Gospa dobra i da radi sa svojom djecom, na tome sam joj zahvalan. Trebalo mi je nekoliko godina da prihvatim da je krunica pravo oružje.

Najviše me raduje ljubav koju doživljavamo i dobivamo od Isusa i Marije

Na drugo hodočašće u Međugorje sa mnom je pošao još jedan inženjer, moj prijatelj. Obojica smo doživjeli to čudo sunca. Činilo se kao pomrčina sunca, ali izgledalo je kao bijela hostija. I zašto to cijeniš beskraino? Dok učim o vjeri, slušam poruke koje Gospa daje preko vidjelaca. Gospa kaže: Vrijeme sv. Mise najsvetiji je trenutak, u tom trenutku živi Isus dolazi među nas i mi ga primamo u svoja srca. Iako sam prošao katoličko školovanje, to nikada prije nisam čuo. Mislio sam, je li to simbol, neki znak? To je za mene bila zagonetka i, na neki način, uvrjeda jer inženjeri moraju nešto učiniti, moraju postaviti ravnotežu između mase i topline. Shvatio sam da nešto mnogo jače ulazi u moj

život, sami Bog, nisam imao pojma o tome. Mislio sam, kako sam mogao biti toliko glup da to prije nisam shvaćao. Počeo sam čitati o sv. Euharistiji i tek sam tada shvatio da je to ono što naučava Katolička Crkva, da je u hostiji živi Isus. Zato sad, kad sam u Međugorju i kad vidim hostiju, shvaćam da je Bog u hostiji, mnogo jači i od samoga sunca.

Moj prijatelj i ja vratili smo se u svoju sobu i on je počeo hodati gore-dolje. Rekao je, razočaran, da nismo vidjeli čudo. I dodao: Kad smo doma, ne gledamo u sunce, a ovo što se dogodilo, dogodilo se jer su se naše oči navikle na svjetlo. Bilo je 18.40, vrijeme Gospina ukazanja, i on je kazao: Sunce je već bilo počelo zalaziti i zato je izgledalo kao hostija te ponovio da to mora vidjeti tijekom dana. Rekao je: Prije ću oslijepjeti, nego povjerovati. Sljedeći dan otišli smo u crkvu, bilo je vrijeme ukazanja. Prijatelj mi je rekao, idemo vidjeti to čudo sunca. Odgovorio sam neka on ide, a ja ću moliti. Kad sam izišao iz crkve, našao sam ga pognutoga pokraj klupe, držao je ruku na očima. Na pitanje kako se osjeća, odgovorio je da vjeruje i da su svi vidjeli to čudo. Sunce ga je zaslijepilo.

Kad smo se vratili kući, imao sam obnovljeni poticaj kako bih vjerovao da preko Gospe idemo Bogu i kako je Gospa prenositelj Božje poruke i naša Majka koja nam dolazi pomoći. Pitao sam: Gospe, a što s drvom života? U dubini srca osjećao sam da mi je odgovor uvijek bio: Moli. Nije mi se sviđao odgovor, ali sam počeo moliti radosno otajstvo. Prvo radosno otajstvo bilo je dobro, ali drugo – Gospa ide u pohod Elizabeti – pokušao sam meditirati da sam s Gospom na tom pohodu i razmišljati o drvu života. Mislio sam što sam propustio, u čemu je posebnost svega toga, koje je to voće o kojem je riječ. To je, vjerojatno, neko posebno voće. Otajstvo krunice ponovno se vratilo, a Elizabeta je kazala: Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Majko Božja, ti si to stablo života. I plod, koji trebamo jesti da bismo vječno živjeli jest Isus Krist. Tada sam razmišljao o tom Božjem otajstvu – to je moje obraćenje. I nakon dvadeset jedne godine Gospa još uvijek teško radi sa mnom. Premda pokušavam biti njezin dobar suradnik, osjećam da imam još mnogo padova. Dolaskom u Međugorje primamo tolike milosti od Boga. Nadam se da će Gospa ostati još dugo s nama, jer postoji mnogo ljudi kojima je, kao i meni, potrebna njezina pomoć. Ono što me najviše raduje jest ljubav koju doživljavamo i dobivamo od Isusa i Marije. Kroz jedinstvo u molitvi osjećamo ljubav i mir koji dolaze od Isusa. Jednostavna škola ovdje je: molitva, post, ispovijed, čitanje Sv. pisma.

Franjevačka mariologija nakon Tridenta

Tridentski sabor (1545. – 1563.), sveti ekumenski i opći, došao je u teškim vremenima nakon protestantske reformacije. Iako ga mnogi povjesničari smatraju isključivim odgovorom na tu reformaciju, koncil je bio zbiljsko bistrenje katoličke vjere i teologije te plodna i osviještena vlastita reforma. Savjetovanje o istočnome, odnosno izvornome grijehu započelo je 24. svibnja 1546., a jedan od kardinala predložio je da se definira i Marijino bezgrješno začeće.

fra Miljenko Šteko

Tako je, na petoj sjednici sabora, 17. lipnja te godine nastao i znameniti Dekret o izvornome grijehu. Povod dekretu svakako je bio Lutherov stav o povezanosti između izvornoga grijeha i požude, te poneka praksa ponovnoga krštenja. U šestoj točki Dekreta izrije kom stoji: „Ovaj pak isti sveti sabor izjavljuje da nije njegova nakana, da u ovaj dekret u kojem se radi o izvornom grijehu, uključuje blaženu i bezgrješnu Djevicu Mariju, Bogorodicu, nego određuje da se treba držati konstitucija blažene uspomene pape Siksta IV...“. Dekret se dakle poziva na Konstituciju *Cum praeexcelsa* sa sabora u Baselu, a tu je potvrđeno skotističko učenje o Marijino bezgrješnome začeću. U Konstituciji između ostaloga stoji: „Definiramo, da ono učenje koje kaže da preslavna Djevica i Bogorodica Marija, po predusretanju i djelovanju posebne milosti Božjeg promisla, nikada nije bila podložna izvornom grijehu, nego je uvijek bila čista i od izvornog i od učinjenog grijeha, sveta i neokaljana, trebaju prihvatiti svi katolici kao pobožno i koje je u skladu s kršćanskim shvaćanjem, katoličkom vjerom, zdravim razumom i Svetim pismom...“. Valja spomenuti kako je i papa Siksto IV. bio franjevac, te da je tom prigodom odobrio i misni obrazac *Sicut lilium*, sastavljen u čast Marijina bezgrješnog začeća. Posve je bilo razvidno da će nakon ovoga skotistički nauk dobiti novu dimenziju te naći nove promicatelje u ondašnjem franjevačkom svijetu. Spomenut ćemo neke od njih.

Ono što su proroci navijestili – ostvarilo se u Mariji

Fra Kornelije Musso, franjevac konventualac (1511. – 1574.), bijaše glasovit propovjednik i teolog. Već s trideset godina iza-

bran je za biskupa Forlija te, poslije, Bitonta. Među znamenitijim propovijedima bilježe se one posvećene Gospi, a izgovarao ih je subotama korizmenoga vremena. Među njima osobito su snažno odjeknule dvije: 1543. u Veneciji i 1560. u Beču. Uz propovijedi, napisao je i knjižicu koja nosi naslov *Život Marijin*, u kojoj pronicljivošću teologa i umjetnošću govornika prelazi etape života Blažene Djevice Marije. Tematski, fra Kornelije usmjerava čitateljev pogled na čistoću i svetost Marijina bića.

Za fra Antonija Paganija znamo samo da je umro 1589. godine. Nije točno utvrđeno mjesto i nadnevak njegova rođenja. No, poznato je da njegovi spisi, raspršeni po mnogim publikacijama, odišu izu-

zetnom marijanskom crtom. Predstavlja se osobito vidljivo podupirateljem i zagovornikom Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije. Marija je, kako on piše, sačuvana od svih grijeha – sadašnjih i onoga prvog, istočnoga. Fra Antonijo svoje argumente nalazi u biblijskim likovima i proročanstvima. Ono što su proroci navijestili – ostvarilo se u Mariji. To je završetak gotovo svih njegovim marijanskih sermone. Zanimljivo je da se ovaj pisac na više mjesta živahno obračunava i s onima koji kroz povijest to nisu prepoznali. Razlog je uvijek jedan te isti: nisu se do kraja otvorili prosvjetljenju Duha Svetoga. Fra Antonijo poziva na privrženost onomu što je Crkva izrekla na Tridentu – i to je za vjernika dostatno. Radi ponekad oštro izrečenih stavova bilo je i prigovora na koje je autor morao odgovarati, te je sve ukoričeno u Apologiju. Na nekoliko mjesta navodi ono što je rečeno Konstitucijom *Cum praeexcelsa*. Tako doslovno piše: „Smatrat ćemo da je dostojno, štoviše, potrebno, da svi Kristovi vjernici izraze svemogućemu Bogu hvalu i slavu za čudesno bezgrješno začeće iste Djevice, te da radi toga slave Mise i druge službe Božje ustanovljene u Crkvi Božjoj, da na njima nazoče, zazivaju oprostite i oprostjenja grijeha, kako bi po zaslugama i zagovorom iste Djevice bili pogodniji za prihvaćanje Božje milosti.“

Marijina škola jednostavnosti i poniznosti

Još jedan propovjednik toga vremena, fra Faustin Tasso, umro iste godine kao i Pagani, postao je poznat zagovornik Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije. U njegovoj pisanoj ostavštini nalazimo uglavnom citate Lukina Evanđelja koje uzima kao polazište, a onda razrađuje tematsku cjelinu. Ponekad je to samo jedna riječ s kojom fra Faustin otvara široku lepezu teoloških smjernica. On se, za razliku od prethodnika, ne upušta u polemike, a stil mu je pitom i pobožan. U svojoj franjevačkoj jednostavnosti više puta ističe da se puku mora posredovati ono lijepo i dobro što vodi pobožnosti, a ne raspore koje mogu otrovati jednostavne duše.

Franjevaštvo u ovom posttridentinskom vremenu bilježi i jedan marijanski svijetli lik u Portugalu – riječ je o fra Felipeu Diezu. Bio je učitelj bogoslovlja u Santiagu de Composteli, te vrstan propovjednik. Godine 1583. sabrao je svoje sermone u šest knjiga nazvavši ih *Quadruplicium continuum*. Sedam godina poslije pojavit će se njegova *Summa predicantium* – u dva sveska, a godine 1596. *Mariale* – sabrani govori o *Najsvetijoj Učiteljici čitave Crkve*. U

tom je duhu knjiga i složena. Ona je učiteljica života od Navještenja. Upravo tamo, prihvaćajući stav *Službenice Gospodnje*, započinje njezina škola jednostavnosti i poniznosti od koje treba učiti. Ovaj teolog vrlo istančanim dijalogima opisuju život u Marijinoj školi te uzajamno učenje u Svetoj Obitelji. Za Isusova zemaljskoga života Marija je uz ulogu majke učiteljice, sve više postajala učenica. Učila je uz Isusa. Štoviše, bila je savršena učenica da bi kasnije mogla postati savršena učiteljica Crkve.

Potpuno se posvetiti u službu Majci Božjoj

Ovo vrijeme pred očima nam stavlja i jednoga španjolskog franjevca, fra Juana de Los Angelesa (1536. – 1609.), mistika i pjesnika. Ostavio je svoj ugledan položaj učitelja teologije i posvetio se evangelizaciji propovijedanjem. Prokrstaro je čitavu Španjolsku propovijedajući i stavljajući se na raspolaganje za sakrament ispovijedi i duhovnih razgovora. Osim dobro poznatoga i na mnoge jezike prevedenog djela *Manual de vida perfecta*, napisao je marijansku studiju *Escavidud Mariana*. Sam ovaj naziv znači program – biti sluga, ili robovi Marijini. Ovo djelo i nauk imali su velikog utjecaja na ondašnju španjolsku javnost, tako da su tom pokretu, odnosno vlastitom posvećenju Mariji, pristupili i svi članovi španjolskoga kraljevskog dvora. Ideja koju je ovaj franjevac zastupao bila je posvetiti se potpuno u službu, bez pridržaja, Majci Božjoj, a ona će znati upravljati naše korake. Budući da je Marija ispunjena ljubavlju Božjom, to je i najbolji način da se približi savršena ljubav Trojstva. Svojom pjesničkom dušom ovaj će franjevac ispisati ponajljepše molitvene zazive Gospi i Isusu na španjolskome jeziku. A njegova teološka potkovanost dala mu je osobit pečat izvrsnosti i u ondašnjim teoloških krugovima. Valja ovdje spomenuti kako je upravo fra Juan utro put kasnije prepoznatljivijoj franjevačkoj mistici koja je bitno kristocentrična, ali uvijek oslonjena na činjenicu Utjelovljenja koja se dogodila po Mariji. On je, zapravo, dao nov zamah i teološke potke onomu što je sam sveti Franjo ostavio u svojim *Spisima* i životnim iskustvima koja su opisali životopisci.

U ovoj plejadi franjevačkih marijanskih propovjednika i teologa stoje još brojna nespomenuta imena koja će pronositi ovaj nauk koji se polako širio i prihvaćao – jer tek će Klement XI. Konstitucijom „*Commissi nobis divinitus*“ od 6. prosinca 1708. propisati da se blagdan Bezgrješnoga začeća Marijina treba slaviti posvuda.

Isus nas vidi u onome što stoji iza nas

Samo Božji pogled koji potpuno prihvaća čovjeka omogućuje čovjeku da postane bolji. To je najfascinantnije u Isusovu životu što uopće možemo naći. On se susretao svojom voljom, on je htio ići grješnicima, ljudima slomljena života, ljudima koji su surađivali s okupatorskom vlašću, i sam susret s njim mijenjao ih je, ljudi su bili spremni dati sve od sebe nakon tog susreta koji ih je mijenjao, koji im je davao šansu da budu to što jesu.

fra Ante Vučković

Foto: Bani

Biblija je knjiga života, u njoj ćemo naći ono što tvori život, i to ne iz ljudske, nego iz Božje perspektive. U Katoličkoj Crkvi, duhovnost nije zbroj uputa i pravila koje trebam slijediti, nego pokušaj da uđem u Isusov život, da otkrijem kako se on ponaša, kako on misli, i da tako organiziram svoj život. Ako bismo tražili srce duhovnosti i kako čovjek može imati ispunjen život iz odnosa s Bogom, onda je tu sve rečeno: dotaknuti izbliza jedan mali detalj iz Isusova života i učiti kako živjeti. Neovisno o Bibliji, o religiji, o tome gdje je čovjek rođen, svi mi učimo kako živjeti gledajući, oponašajući nekoga drugoga. Mi upoznajemo sebe same neizravno, uvijek posredno, preko drugoga, preko ljudi, preko slika i metafora. Kršćanski način spoznaje sebe, preko onoga što je Isus činio i živio, u skladu je s

ljudskim životom, s ljudskom naravi. U susretu s Bogom, kroz njegovu riječ, učimo o sebi, o našim odnosima s ljudima i s Bogom. Kroz jedan bitan odnos u Isusovu životu dobit ćemo svjetlo i jasnoću za odnose u kojima mi živimo. Najviše svjetla dolazi iz bližine gdje, upoznavajući ono što Isus čini, upoznajemo sami sebe. Na taj način otkrivamo ono što u našem životu može biti drukčije i bolje, bez uzdignutog prsta, bez moraliziranja, bez okrivljavanja, samim tim što smo u njegovoj blizini. Riječ je o odnosu Isusa i Petra koji je specifičan. Kad ulazimo u odnose, ulazimo sa svim što jesmo, sa svojim umom i svojim tijelom. Novi zavjet odnos Isusa i Petra najčešće opisuje riječima koje se tiču pogleda. To je vrlo bitan način ljudske komunikacije i stvaranja odnosa. Jedna od tajni života s Bogom možda je u tome, da ako

uđem u kvalitetan, dobar odnos s Bogom, tada se mijenjaju svi drugi odnosi. To je tajna koja je prisutna već u Starom zavjetu – zapovijed koja se tiče ljubavi prema Bogu. Tek onda kad se netko odvaži svim svojim snagama ljubiti Boga, otkrije da mu je mnogo lakše stvarati kvalitetne odnose s ljudima. Čak se događa da kad ljudi otkriju Boga i uđu u taj odnos, odjednom se popravne drugi odnosi, počinje promjena u drugim odnosima. Premda je riječ o odnosu Isusa i Petra, davnog pred 2000 godina, riječ je o nečem duboko ljudskom gdje možemo otkriti što se događa s nama, ali i o nečem još značajnijem. Riječ je o Božjoj a ne o ljudskoj riječi, a ona ima snagu mijenjati i činiti to što kaže. Na taj način je moguće da jedna jedina riječ pogodi čovjeka, da ga pronađe na mjestu gdje se nalazi, i istodobno ga promijeni. U svojem ži-

votu, kao i iz 2000 godina iskustva s Božjom riječju, znamo da ima ljudi kojima su jedna, dvije riječi iz Svetog pisma promijenile i život i značile im cjelokupan život. Tko kod je čitao životopis Majke Terezije vrlo brzo razumije da je njezin cijeli život odredila jedna Isusova riječ s križa, „Žedan sam“, na koju je ona htjela odgovoriti.

Susret ljudskog i božanskog pogleda

Prvi susret Isusa i Petra nalazi se u Ivanovu Evanđelju (Iv 1,35-42). *Sutradan opet stajao Ivan s dvojicom svojih učenika. Ugleda Isusa koji je onuda prolazio i reče: „Evo Jaganjca Božjega!“ Te njegove riječi čula ona dva njegova učenika pa podoše za Isusom. Isus se obazre i vidjevši da idu za njim, upita ih: „Što tražite?“ Oni mu rekoše: „Rabbi“ - što znači: „Učitelju - gdje stanuješ?“ Reče im: „Dodite i vidjet ćete.“ Podoše dakle i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura. Jedan od one dvojice, koji su čuvali Ivana pošli za Isusom, bijaše Andrija, brat Šimuna Petra. On najprije nađe svoga brata Šimuna te će mu: „Našli smo Mesiju!“ - što znači „Krist - Pomazanik“. Dovede ga Isusu, a Isus ga pogleda i reče: „Ti si Šimun, sin Ivanov! Zvat ćeš se Kefa!“ - što znači „Petar - Stijena“.*

Šimun je Isusu došao preko nekoga drugoga. S jedne strane stoji ljudski pogled, s druge strane božanski pogled, susret je u pogledu. Ivan opisuje što Bog vidi kad se susretne s čovjekom. Ima ljudi koji su duboko u sebi uvjereni da u Božjem pogledu vide osudu, odbacivanje, Boga koji traži krivnju, koji osuđuje. Zato je ovaj tekst svim tim ljudima od velike pomoći, ukoliko uspijemo otkriti što to Isus doista vidi, što to vidi u pogledu. Isus kaže što vidi: *Ti si Šimun, sin Ivanov!* Vidi pred sobom čovjeka kojemu zna ime, ali on poznaje i odakle on dolazi, poznaje njegovu podrijetlo, njegove roditelje, odnose u kojima živi.

Kad susretnemo jedni druge vidimo čovjeka, pojedinca, njegovo lice, ali odnose od kojih je satkan ne vidimo, osim ako nam o njima ne priča. Djeca smo mreže života koja stoji iza nas. Isus to vidi, vidi nas u onome što stoji iza nas. Teško nam je prihvatiti da Isus vidi to što stoji iza nas, ali je od velike pomoći prihvatiti da Isus vidi ono što nas je učinilo onakvim kakvi jesmo. On vidi ono što jest i vidi tvoju prošlost. To nije pogled osude ni odbacivanja, nego pogled koji vidi istinu, ono što jest. Često u sebi ne vidimo istinu, nego sebe osuđujemo ili se opravdavamo, ali nam je jako teško vidjeti kako stvari uistinu stoje s nama.

Susret Isusa i Petra po sebi je snažan i zanimljiv jer Isus u istom trenutku kaže: *Zvat ćeš se Kefa!* On vidi ono što je sad, ono što

Jedna od tajni života s Bogom možda je u tome, da ako uđem u kvalitetan, dobar odnos s Bogom, tada se mijenjaju svi drugi odnosi. Tek onda kad se netko odvaži svim svojim snagama ljubiti Boga, otkrije da mu je mnogo lakše stvarati kvalitetne odnose s ljudima. Čak se događa da kad ljudi otkriju Boga i uđu u taj odnos, odjednom se popravne drugi odnosi, počinje promjena u drugim odnosima.

je iza njega i ono što je pred njim, ono što će biti, Petar – Stijena. Isus nije izvukao ono što je Petar u svojim slabostima i manama, nego ono u čemu je najsnažniji, ono što je najdragocjenije u njemu, što će biti najvažnije i najbolje, oslonac drugima, oslonac Crkvi. Isus traži ono najkvalitetnije i to izvlači van, tome želi dati prigodu. Ovdje slutimo nešto od naših ljudskih odnosa. Kad se dvoje ljudi nađe zajedno, kad se zavole, u drugom čovjeku tražim ono najbolje i to najbolje štitim od drugih glasova koji žele izvući ono loše, mane drugog čovjeka. Mi slutimo: samo je ljubav u stanju tražiti najbolje od drugog čovjeka. Nisu svi pogledi takvi. Izloženi smo i drugim pogledima: sumnje, prijezira, osude, i znamo što se događa s nama kad smo izloženi takvim pogledima. Dovoljno je da imate pogled koji sumnja u drugoga, pa da mu taj pogled oduzme njegovu snagu. On izgubi snagu da dadne najbolje od sebe. Samo pogled koji me poznaje i prihvaća, koji zna sve o meni i svejedno me ljubi, otvara mogućnost da onaj koji je pogledan može dati najbolje od sebe. To će Petru otvoriti mogućnost da bude ono što još nije. Svi znamo da je Petru trebalo mnogo vremena da postane

Stijena, ali i da mu je taj prvi susret s Isusom dao mogućnost da to postane.

Težina Isusovih riječi

Ljubav otvara mogućnost da čovjek da sve najbolje od sebe. Ljubav stvara ozračje u kojem drugi može biti ono najbolje što ima. Samo ljubav. To vrijedi u ljudskim odnosima, to vrijedi u teologiji. Samo Božji pogled koji potpuno prihvaća čovjeka omogućuje čovjeku da postane bolji. To je najfascinantnije u Isusovu životu što uopće možemo naći. On se susretao svojom voljom, on je htio ići grješnicima, ljudima slomljena života, ljudima koji su surađivali s okupatorskom vlašću, i sam susret s njim mijenjao ih je, ljudi su bili spremni dati sve od sebe nakon tog susreta koji ih je mijenjao, koji im je davao šansu da budu to što jesu.

Već u prvom susretu pokazuje nam se što Bog vidi. On vidi čovjeka bez interesa, svakog pojedinca vidi u onom najboljem. Ivan misli da smo mi u stanju činiti ono što čini Krist: drugoga gledati tako da on bude ono najbolje što može biti, drugomu otvoriti prostor da dadne ono što drugima ne bi dao, otvoriti mogućnost da raste na način na koji sam nije mislio da može rasti. Uvijek se na neki način ugodno iznenadim kad mi ljudi koji žive u braku kažu: samo zato što ima takav pogled, ja sam se mijenjao, ja sam drukčiji čovjek. To je ono što uočavam u Isusovu pogledu i što lako možemo primijetiti u našim ljudskim odnosima. Iz tog proizlazi uputa da svoj pogled oblikujemo na način kako to učimo od njega, da možemo tako susretati druge da postaju bolji ljudi. Kad je Šimuna nazvao Petar, ništa nije bilo dokinuto i ništa ne će biti dokinuto. On je ostao Šimun, ali sve ono što je mogao biti, može s Isusom biti na dublji način.

Susret Isusa i Petra događa se licem u lice. Naše je lice izloženo, ono je golo, izloženo drugomu. Stojimo jedni pred drugima goli, ranjivi, krhki, svojim licem pokazujemo svoje emocije, svoje godine, svoje nutarnje stanje, oči su prozor duše. Nakon dugih godina možete po licu reći što se nekome dogodilo, nešto što još nije rečeno... Ovdje stoje dva lica: božansko i ljudsko, i to s vrlo malo riječi. Isus nešto govori i Petar šuti. Taj susret nije površan, on je promijenio Šimuna u Petra, promijenio mu je život, zvanje, usmjerenje, promijenio ga je iznutra. Ima još nešto bitno u ovom susretu licem u lice, nešto što mi sponzamo znamo iz svojih ljudskih odnosa. Isus ne govori ništa o sebi. Isus govori Petru o njemu samome. Petar ne govori ništa o sebi, on je potpuno uronjen u Isusa. Slutimo da se vr-

Nastavak na 36. str. ►

Siječanj

S 1 **NOVA GODINA**
N 2. **NED. PO BOŽIĆU; Bazilije V.**
P 3 Ime Isusovo; Geneveva; Cvijeta
U 4 Anđela F. Dafroza; Borislava
S 5 Telesfor; Gaudencije; Emilijana
Č 6 **BOGOJAVLJENJE - Sv. Tri kralja**
P 7 Rajmund Pen.; Rajko; Lucijan
S 8 Severin; Teofil; Bogoljub
N 9 **KRŠTENJE ISUSOVO; Julijan**
P 10 Agaton; Dobroslav; Grgur X.
U 11 Honorat; Neven; Higin; Bernard
S 12 Ernest; Tatjana
Č 13 Hilarije; Veronika; Radovan
P 14 Feliks; Srećko; Malahija
S 15 Pavao pustinjač; Anastazija
N 16 2. **NED. U GOD.; Marcel; Mislav**
P 17 Antun opat; Vojmil; Lavoslav
U 18 Liberata; Biserka; Margareta
S 19 Mario; Kanut; Ljiljana; Marta
Č 20 Fabijan i Sebastijan
P 21 Agneza; Janja; Neža
S 22 Vinko, dakon i muč.; Anastazije
N 23 3. **NED. U GOD.; Ema; Vjera**
P 24 Franjo Saleški; Bogoslav
U 25 Obače. Sv. Pavla apostol; Ananija
S 26 Timotej i Tit; Bogoljub; Tješimir
Č 27 Angela Merici; Pribislav; Anđelka
P 28 Toma Akvinski; Tomislav
S 29 Valerije; Konstancije; Zdeslav
N 30 4. **NED. U GOD.; Martina; Gordana**
P 31 Ivan Bosco; Marcela; Viktor

Veljača

U 1 Brigita; Miroslav; Sever
S 2 **PRIKAZANJE G. - SVIJEĆNICA**
Č 3 **SV. BLAŽ, SV. VLAHO;** Tripun
P 4 Andrija Corsini; Veronika Jeruz.
S 5 Agata; Dobrila; Jagoda; Silvan
N 6 5. **NED. U GOD.; Pavao Miki i dr.**
P 7 Bl. Pio IX. papa; Rikard; Držislav
U 8 Jeronim Emilijani; Jerko; Mladen
S 9 Apolonija; Sunčana
Č 10 **BL. ALOJZIJE STEPINAC**
P 11 **GOSPA LURDSKA;** Mirjana
S 12 Eulalija; Zvonimir; Damjan
N 13 6. **NED. U GOD.; Katarina Ricci**
P 14 Valentin; Zdravko
U 15 Klaudije Colomb; Vitomir; Agapa
S 16 Julijana; Onezim; Miljenko; Daniel
Č 17 Sedam utemeljitelja Reda Slugu BDM
P 18 Šimun; Bernardica; Gizela
S 19 Konrad; Ratko; Blago
N 20 7. **NED. U GOD.; Leon; Lav; Lea**
P 21 Petar Damiani; Damir; Eleonora
U 22 **KATEDRA SV. PETRA;** Tvrtko
S 23 Polikarp; Grozdan; Romana
Č 24 Montan; Goran; Modest
P 25 Viktorin; Hrvoje; Berislav
S 26 Sandra; Branimir; Viktor
N 27 8. **NED. U GOD.; Donat Zadarski**
P 28 Roman; Teofil; Bogoljub; Vikica

Ožujak

U 1 Albin; Hadrijan; Jadranko; Zoran
S 2 Lucije; Čedomil; Iskra; Ines
Č 3 Kunigunda; Marin; Kamilo
P 4 Kazimir; Eugen; Natko
S 5 Euzebije; Vedran; Teofil
N 6 9. **NED. U GOD.; 18. Međunarodni susret voditelja centara mira**
P 7 Perpetua i Felicitia; Ruža
U 8 Ivan od Boga; Ivša; Boško
S 9 **ČISTA SRIJEDA** (post i nemrs)
Č 10 Emil; Makarije; Krunoslav
P 11 Firmin; Tvrtko; Kandid; Blanko
S 12 Teofan; Bernard; Maksimilijan
N 13 1. **KORIZ. NED. (Čista) Rozalija**
P 14 Matilda; Milijana; Borka
U 15 Longin; Veljko; Vjekoslava
S 16 Smiljan; Hrvoje; Julijan (**Kvatre**)
Č 17 Patrik; Domagoj; Hrvatini
P 18 Ćiril Jeruzalemski; (**Kvatre**)
S 19 **JOSIP, ZARUČNIK BDM**
N 20 2. **KORIZ. NED. (Pačista); Dionizije**
P 21 Serapion; Vesna
U 22 Oktavijan; Jaroslav; Lea
S 23 Oton; Pelagije; Turibije; Dražen
Č 24 Latin; Javorka; Katarina Švedska
P 25 **NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO**
S 26 Montan; Emanuel; Goran
N 27 3. **KORIZ. NED. (Bezimeni); Lidija**
P 28 Priska; Sonja; Polion
U 29 Jona; Bertold; Eustazije
S 30 Kvirin; Viktor; Vlatko; Leonard
Č 31 Benjamin; Ljubomir; Natalija

Snimio Franjo Sušac

Travanj

P 1 Hugo; Teodora, Anastazije; Božica
S 2 Franjo Paulski; Dragoljub
N 3 4. **KORIZ. NED. (Sredoposna)**
P 4 Izidor biskup; Strahimir; Žiga
U 5 Vinko Ferrerski; Berislav; Mira
S 6 Vilim; Celzo; Rajko; Celestin
Č 7 Ivan de la Salle; Herman
P 8 Dionizije; Alemka; Valter
S 9 Marija Kleofina; Demetrije
N 10 5. **KORIZ. NED. (Gluha); Ezekijel**
P 11 Stanislav; Stana; Radmila
U 12 Julije; Viktor; Davorka
S 13 Martin I. papa; Ida; Justin
Č 14 Valerijan; Maksim; Zdravko
P 15 Krescencije; Anastazija; Bosiljka
S 16 Josip Benedikt Labre; Bernardica
N 17 **CVJETNICA; Robert; Šimun**
P 18 Eleuterije; Amadej; Roman
U 19 Konrad; Ema; Rastislav; Marta
S 20 Teotim; Vilim; Leon; Berta
Č 21 **VELIKI ČETVRTAK**
P 22 **VELIKI PETAK** (post i nemrs)
S 23 **VELIKA SUBOTA**
N 24 **USKRS (VAZAM)**
P 25 **USKRSNI PONEJELJAK**
U 26 Kleto i Marcelin
S 27 Bl. Ozana Koterska
Č 28 Petar Chanel; Euzebije; Ljudevit
P 29 Katarina Sijenska; Kata; Hugo
S 30 Pio V. papa; Josip Cottolengo

Svibanj

N 1 2. **USKRSNA NEDJELJA, Nedjelja Božanskog Milosrđa - Misa u Šurmancima**
P 2 Atanazije; Eugen; Boris
U 3 **FILIP I JAKOV AP;** Mladen
S 4 Florijan; Cvjetko; Cvijeta; Iskra
Č 5 Peregrin; Maksim; Anđelko
P 6 Dominik Savio; Dinko; Nedjeljko
S 7 **DUJAM;** Duje; Duška; Boris
N 8 3. **USKRSNA NEDJELJA**
P 9 Pahomije; Mira
U 10 **BL. IVAN MERZ; GOSPA TRSATSKA**
S 11 Mamerto; Franjo Hieronim
Č 12 **LEOPOLD MANDIĆ**
P 13 **GOSPA FATIMSKA;** Servacije
S 14 **MATIJA AP;** Matko, Matiša
N 15 4. **USKRSNA NEDJELJA**
P 16 Ivan Nepomuk; Nenad
U 17 Paskal; Paško; Bruno
S 18 Ivan I. papa; Venancije; Feliks
Č 19 Celestin; Rajko; Ivan; Teofil
P 20 Bernardin Sijenski; Zvezdan
S 21 Andrija Bobola; Dubravka; Eugen
N 22 5. **USKRSNA NEDJELJA**
P 23 Deziderije; Željko; Nadan
U 24 **MARIJA POMOĆNICA;** Vinko
S 25 Beda Časni; Grgur VII. papa
Č 26 Filip Neri; Zdenko
P 27 Augustin Canterburyjski; Bruno
S 28 German; Vilim; Velimir
N 29 6. **USKRSNA NEDJELJA**
P 30 Ivana Arška; Ferdinand; Srećko
U 31 **POHOD BDM;** Krunoslava; Vladimiri

Lipanj

S 1 Justin; Mladen; Teofil; Radovan
Č 2 **UZAŠAŠĆE - SPASOVO**
P 3 Karlo Lwanga i drugovi
S 4 Kvirin Sisački; Predrag
N 5 7. **USKRSNA NEDJELJA**
P 6 Norbert; Neda; Berto; Paulina
U 7 Robert; Sabinijan; Radoslav
S 8 Medardo; Žarko; Medardovo; Vilim
Č 9 Efreim; Ranko
P 10 Margareta; Greta; Biserka
S 11 **BARNABA APOSTOL;** Borna
N 12 **DUHOVI; Ivan Fakundo**
P 13 **MARIJA MAJKA CR.; ANTUN PAD.**
U 14 Rufin; Elizej
S 15 Vid (**Kvatre**)
Č 16 Franjo Regis; Gvido
P 17 Adolf; Laura; Bratojlob (**Kvatre**)
S 18 Marko, Ljubomir (**Kvatre**)
N 19 **PRESVETO TROJSTVO; Rajka**
P 20 Naum Ohridski; Margareta
U 21 Alojzije Gonzaga; Vjekoslav
S 22 Ivan Fisher; Toma M.; Paulin Nol.
Č 23 **TIJELOVO;** Josip Caf.; Zdenka
P 24 **ROĐENJE IVANA KRSTITELJA**
Hodnja mira Humac - Međugorje
S 25 Vilim; Henrik; Adalbert; 30. obljetnica **Gospinih ukazanja u Međugorju**
N 26 13. **NED. U GOD.; Ivan i Pavao**
P 27 Ćiril Aleksandri.; Ladislav; Vlatko
U 28 Irenej; Mirko; Smiljan; Lucija
S 29 **PETAR I PAVAO;** Krešimir
Č 30 Rimski prvomučenici; Emilijana

Srpanj

P 1 **PRESVETO SRCE ISUSOVO**
S 2 Bezgrješno Srce Marijino; Oton
N 3 14. **NED. U GOD.; Sv. Toma apostol**
P 4 16. **Međunar. seminar za svećenike**
U 5 Ćiril i Metodije; Antun M.
S 6 Marija Goretti; Bogomila; Agata
Č 7 Klaudije; Vilibald; Vilko; Goran
P 8 Avgila i Priscila; Hadrijan; Eugen
S 9 Bl. Marija Petković; Leticija
N 10 15. **NED. U GOD.; Amalija; Ljubica**
P 11 Benedikt; Benko; Dobroslav
U 12 Mohor; Ivan G.; Mislav
S 13 **MAJKA BOŽJA BISTRIČKA**
Č 14 Kamilo de Lellis; Gašpar; Angelina
P 15 Bonaventura; Dobriša; Vlado
S 16 Gospa Karmelska; Karmela; Elvira
N 17 16. **NED. U GOD.; Aleksije; Branko**
P 18 Fridrik; Bruno; Arnulf; Natko
U 19 Aurelija; Zora; Zlatka; Makrina
S 20 **ILIJA PROROK;** Iljko; Margareta
Č 21 Lovro Brindizijski; Daniel; Danica
P 22 Marija Magdalena; Manda; Lenka
S 23 Brigita; Apolinar; Ivan Cassian
N 24 17. **NED. U GOD.; Kristina; Mirjana**
P 25 **JAKOV ST. AP;** Zaštitnik župe Međugorje
U 26 **JOAKIM I ANA, RODITELJI BDM**
S 27 Klement Ohridski i dr.; Natalija
Č 28 Nazarije i Celzo; Viktor
P 29 Marta; Flora; Blaženka; Mira
S 30 Petar Krizolog; Rufin; Anda; Julija
N 31 18. **NED. U GOD.; Ignacije Lojolski**

Kolovoz

P 1 22. **Međunarodni festival mladih**
U 2 **GOSPA OD ANĐELA;** Euzebije
S 3 **Bl. AUGUSTIN KAŽOTIĆ;** Lidija
Č 4 Ivan Vianney
P 5 Gospa Snježna; Nives, Snježana
S 6 Preobraženje Gospodnje; Predrag;
Misa mladih na Križevcu
N 7 19. **NED. U GOD.; Siksto papa**
P 8 Dominik; Nedjeljko
U 9 **EDITA STEIN;** Roman; Tvrtko
S 10 Lovro dakon; Lovorka; Zvezdan
Č 11 **KLARA;** Jasna; Suzana
P 12 Anicet; Hilarija; Veselka
S 13 Poncijan i Hipolit; Patricija; Kasijan
N 14 20. **NED. U GOD.; Maksimilijan**
P 15 **UZNESENJE BDM - VELIKA GOSPA**
U 16 Stjepan kralj; Sv. Rok; Krunoslav
S 17 Hijacint; Liberat; Miron; Natalija
Č 18 Jelena Križarica; Leonardo
P 19 Ivan Eudes; Ljudevit; Tekla; Donat
S 20 Bernard; Samuel; Porfirije; Branko
N 21 21. **NED. U GOD.; Pio X. papa**
P 22 **BDM KRALJICA;** Vladislava
U 23 Ruža Limska; Filip Benicije
S 24 **BARTOL APOSTOL;** Bariša
Č 25 Ljudevit kralj; Patricije
P 26 Rufin; Zefirin; Jadranko
S 27 Monika; Honorat; Časlav
N 28 22. **NED. U GOD.; Augustin; Tin**
P 29 **GLAVOSIJEK IVANA KRSTITELJA**
U 30 Feliks i Adaukt; Gaudencia
S 31 Rajmund; Rajko; Optat; Željko

Rujan

Č 1 Egidije; Konstancije; Tamara
P 2 Kalista; Maksima; Divna; Veljka
S 3 Grgur Veliki; Grga; Gordana
N 4 23. **NED. U GOD.; Ruža Viterpska**
P 5 Bl. Majka Terezija; Lovro J.
U 6 Zakarija; Boris; Davor
S 7 **MARKO KRIŽEVČANIN;** Blaženko
Č 8 **ROĐENJE MARIJINO - MALA GOSPA**
P 9 Petar Klaver; Strahimir
S 10 Nikola Tolentinski; Pulherija
N 11 24. **NED. U GOD.; Križevac**
P 12 **IME MARIJINO;** Gvido; Dubravko
U 13 Ivan Zlatousti; Zlatko; Ljubo
S 14 **UZVIŠENJE SV. KRIŽA;** Višeslav
Č 15 **BDM GOSPA ŽALOSNA;** Dolores
P 16 Eufemija; Kornelije i Ciprijan
S 17 **RANE SV. FRANJE;** Robert Belarmin
N 18 25. **NED. U GOD.; Josip Kupertinski**
P 19 Januarije; Suzana; Emilija
U 20 Andrija Kim; Svjetlana
S 21 12. **Međunarodni seminar za bračne parove**
Č 22 Toma Vilanovski; Bl. Ivan Mendez
P 23 Lino; Tekla; Konstancije (**Kvatre**)
S 24 **GOSPA OD OTKUPLJENJA (Kvatre)**
N 25 26. **NED. U GOD.; Aurelija; Zlata**
P 26 **KUZMA I DAMJAN;** Damir
U 27 Vinko Paulski; Gaj; Berislav
S 28 Vjenceslav; Većeslav; Veco
Č 29 **MIHAEL, GABRIEL I RAFAEL ARK.**
P 30 **JERONIM;** Jerko, Jere; Honorije

Listopad

S 1 **TEREZIJJA OD DJETETA ISUSA**
N 2 27. **NED. U GOD.; Anđeli čuvari**
P 3 Maksimilijan; Gerhard; Svjetlana
U 4 **FRANJO ASIŠKI**
S 5 **FAUSTINA K.;** Flavijan; Miodrag
Č 6 Bruno; Fides; Verica
P 7 **BDM OD KRUNICE** (Ružarija)
S 8 Demetrije i dr.; Hugo; Šimun
N 9 28. **NED. U GOD.; Abraham; Sara**
P 10 Franjo Borgia; Daniel i dr.
U 11 Bl. Ivan XXIII. papa; Emilijan
S 12 Serafin; Maksimilijan; Velibor
Č 13 Eduard, Edo; Hugolin, Hugo
P 14 Kalist papa; Ljeposlav; Divko
S 15 **TEREZIJJA AVILSKA;** Rezika; Valter
N 16 29. **NED. U GOD.; Marija Margareta**
P 17 Ignacije A.; Vatroslav
U 18 **LUKA EV.;** Lukša; Svjetlovid
S 19 Pavao od Križa; Bl. Majka Terezija
Č 20 Vendelin; Irena; Miroslava; Sanja
P 21 Uršula; Zvezdan; Hilarija
S 22 Marija Saloma; Dražen; Marko
N 23 30. **NED. U GOD.; Sv. Ivan Kapistran**
P 24 Antun M. Claret; Jaroslav
U 25 **Katarina Kotromanić**
S 26 Demetrije; Dmtar; Zvonimir
Č 27 Sabina; Kontardo; Gordana
P 28 **ŠIMUN I JUDA TADEJ;** Tadija
S 29 Narcis; Donat; Darko; Ida
N 30 31. **NED. U GOD.; Marcel; Geman**
P 31 Alfons Rodriguez; Vuk

Studeni

U 1 **SVI SVETI;** Svetislav, Sveto
S 2 **DUŠNI DAN;** Duško; Duška
Č 3 Martin Porres; Silvija; Tvrtko
P 4 **KARLO BOROMEJSKI;** Dragutin
S 5 Emerik; Mirko; Imbro; Zakarija
N 6 32. **NED. U GOD.; Leonard; Vedran**
P 7 Engelbert; Anđelko
U 8 Gracija Koterski; Bogdan
S 9 Posveta lat. bazilike; Ivan Lateranski
Č 10 Leon Veliki; Lavoslav, Lav
P 11 **MARTIN BISKUP;** Davorin
S 12 Jozafat; Emilijan; Milan
N 13 33. **NED. U GOD.; Stanislav Kostka**
P 14 **NIKOLA TAVELIĆ**
U 15 Albert Veliki; Berto; Leopold
S 16 Margareta; Gertruda
Č 17 Elizabeta Ugarska; Igor
P 18 **POSV. BAZILIKE SV. PETRA I PAVLA**
S 19 Krispin; Severin; Elizabeta
N 20 **KRIST KRALJ;** Edmund
P 21 **PRIKAZANJE BDM**
U 22 Cecilija; Cilika; Slavujka
S 23 Klement; Milivoj; Blagoje
Č 24 Krizogon; Krševan;
Smrtni dan fra Slavka Barbarića
P 25 **KATARINA ALEKSANDRIJSKA**
S 26 Konrad; Leonard; Dubravko
N 27 1. **NED. DOŠAŠĆA; Maksim**
P 28 Sosten; Jakov Markij.
U 29 Iuminata; Vlasta; Svjetlana
S 30 **ANDRIJA AP;** Hrvoslav

Prosinac

Č 1 Elgije; Natalija; Božena
S 2 Bibijana; Živka; Blanka
P 3 **FRANJO KSAVERSKI;** Klauđije
N 4 2. **NED. DOŠAŠĆA; Sv. Barbara**
P 5 Saba; Krispina; Slavka
U 6 **NIKOLA BISKUP;** Nikša
S 7 Ambrozije; Dobroslav (**Kvatre**)
Č 8 **BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM**
P 9 Valerija; Zdravka; Abel (**Kvatre**)
S 10 **GOSPA LORETSKA;** Julija (**Kvatre**)
N 11 3. **NED. DOŠAŠĆA; Damir; Sabin**
P 12 Gospa G.; Drinske muč.
U 13 **LUCIJA;** Jasna; Svjetlana
S 14 Ivan od Križa; Špiro
Č 15 Irenej; Kristina; Darija
P 16 Adela; Albina; Zorka
S 17 Lazar; Florijan; Izak; Jolanda
N 18 4. **NED. DOŠAŠĆA; Bosiljko**
P 19 Urban; Tea; Vladimir
U 20 Amon; Eugen i Makarije; Dominik
S 21 Petar Kanizije; Snježana
Č 22 Honorat; Časlav; Zenon
P 23 Ivan Kentijski; Viktorija; Vika
S 24 **BADNJAK;** Adam i Eva
N 25 **ROĐENJE ISUSOVO - BOŽIĆ**
P 26 **STJEPAN PRVOMUČENIK**
U 27 **IVAN AP. I EV.;** Janko; Fabiola
S 28 **NEVINA DJEČICA;** Mladen; Nevenka
Č 29 Toma Becket; David; Davor
P 30 **SVETA OBITELJ;** Sabin; Trpimir
S 31 **Stivestvar I., papa; Moltveni doček**
Novo godine za mlade

Javna kateheza pred cijelim svijetom

Ljudi su u napasti da u vremenima blagostanja 'kroje' sebi vjeru prema svojim mjerilima, kako im trenutno odgovara. U trenucima blagostanja vjera nema one obvezatnosti kao u kriznim životnim trenucima. Često su vjerski izričaji u takvim prilikama otrcane fraze koje nikomu ništa ne znače, u polupraznim crkvama, veličanstvenim zdanjima vjere, koja danas zjape gotovo pusto i pozivlju na promišljanje vlastitoga života.

fra Tomislav Pervan

Svijet je naviknuo na Papine audijencije srijedom te kateheze koje tom prigodom drži pred brojnim slušateljstvom i milijunskim gledateljstvom u cijelome svijetu, a isto tako i na njegove *Angeluse*, *Pozdrave anđeoske* nedjeljom u podne, u kojima se obraća *Gradu i svijetu*. Nitko na svijetu nema veće slušateljstvo koje bi pomnije upijalo riječi iz usta najvažnijega propovjednika i katehete u svijetu, moralne okomice čovječanstva. Već godinama današnji Papa govori o velikanima Crkve kroz povijest na čijim plećima počiva zdanje Crkve kojoj je sam Krist obećao da je *ni vra-*

ta pakla ni smrti ne će nadvladati. Svci su nosivi stupovi zdanja zvanoga Crkva. To je samo poruka kako je religija, kako je ispo- vijedanje vjere dio javnoga života i da spada na javnost.

Prije više od mjesec dana bili smo, međutim, svi mi svjedoci spašavanja čileanskih rudara u pustinji Atacama, iz rudnika bakra i zlata, s dubine od otprilike sedamsto metara. Više od milijarde ljudi bilo je promatralo na svoje oči krajnje rizični pothvat, operaciju nazvanu *San Lorenzo*. Čudo spašavanja 33 rudara iz dubine zemlje postalo je nešto kao *kateheza za cijeli svijet*, sat

vjeronauka pred milijardom internetskih i tv-gledatelja. Kad su prvi rudari ugledali blještavo svjetlo dana, sa zatamnjenim naočalama, kako ih nakon sedamdeset dana nezaboravna i neizvjesna boravka u mračnu prostoriju ne bi dnevno svjetlo zaslijepilo i njihovu vidu naškodilo, svi su oni nosili bijele majice s dvojezičnim natpisom: *Gracias Señor/Thank you, Lord* - Hvala Gospodine! Bijaše to jasna poruka cijelome svijetu kako vjera nije samo privatna, nego istinski i javna stvar, kako njihov odnos prema Spasitelju i Otkupitelju - Isusu Kristu spada na dio njihova mukotrpa rudarskoga života, svakoga silaska pod zemlju, u neizvjesnu sudbinu, gdje im ta duboka zemlja zamalo ne postade grobištem.

Slike rudara kako kleče na goljoj zemlji, pod svjetlom reflektora, sklopljenih otvrdlih rudarskih ruku govorile su same za sebe. Daleko više od riječi. Simbolika gesta nadmašila je sve druge protokole, pa i predsjednički govor koji je za euharistijskoga slavlja nakon sretno obavljene akcije spašavanja javno zahvalio i izrekao kako *bez Božje pomoći cijeli pothvat ne bi bio moguć*. Kad je čudo spašavanja uspjelo i okrunjeno blagoslovom, svi su mogli odahnuti. Najzahtjevnija akcija spašavanja rudara u povijesti nije samo ljudsko djelo. S puno su razloga rudari sklapali ruke, pravili znak križa, javno pred cijelim svijetom molili.

Cijela dramaturgija oko spašavanja u čovjeku budi asocijacije na sami događaj Uskrsa ili pak Božića. Kad su rudari izranjali iz zemlje, iz one kapsule zvane *Feniks*, netko je uzviknuo: *Zemlja rađa ljude!* Nikakav redatelj ne bi mogao bolje i snažnije uprizoriti cijelu dramu oko spašavanja i izvođenja na svjetlo dana onih koji su u mislima mnogih bili već otpisani i duboko pod zemljom pokopani. Pucanje groba, novo rađanje, otvaranje zemlje, izlazak na sunčevo svjetlo. Na površini uzavrele emocije, suze, plač, radost, sreća. Nikakva inscenacija u bilo kojem suvremenom studiju ne bi bolje uprizorila ono što se svakodnevno odvija u liturgiji, u euharistiji, gdje se slavi muka, smrt, uskrsavanje, novi život.

Sami su rudari posvjedočili kako se dolje, pod zemljom, odvijala borba između Boga i Đavla. *Bog je pobijedio*, tako se izrazio jedan od spašenika. Kao da je time htio poručiti, cijeli je naš život trajna odluka, trajna borba između dva načela. Govore o tome toliki psalmi, svjedoče o tome duševna stanja svih molitelja kroz cijelu povijest. Tko prihvati Božju ruku, tko je više ne ispušta, taj je izabrao *najbolji dio*. Jedan od rudara (Mario Sepúlveda) imao je iskustvo kako "Bog nikada nije oklijevao da ga vodi".

Sami su rudari posvjedočili kako se dolje, pod zemljom, odvijala borba između Boga i Đavla. Bog je pobijedio, tako se izrazio jedan od spašenika. Kao da je time htio poručiti, cijeli je naš život trajna odluka, trajna borba između dva načela.

Nema velika prenemaganja ili pak sladunjavih poruka kad se čovjek suoči sa životom i smrću.

Ljudi su u napasti da u vremenima blagostanja 'kroje' sebi vjeru prema svojim mjerilima, kako im trenutno odgovara. U trenucima blagostanja vjera nema one obvezatnosti kao u kriznim životnim trenucima. Često su vjerski izričaji u takvim prilikama otrcane fraze koje nikomu ništa ne znače, u polupraznim crkvama, veličanstvenim zdanjima vjere, koja danas zjape gotovo pusto i pozivlju na promišljanje vlastitoga života. Kad bi netko danas nasred

ulice ili pred crkvom u nekom velegradu kleknuo i zauzeo stav onih čileanskih rudara, vjerojatno bi ga prolaznici ili ismijali, ili bi smatrali kako mu nije sve na mjestu u glavi. Ali i za sve nas ostaje ono što je tako zorno izrekao novi blaženik Katoličke Crkve kardinal J. H. Newman, nakon osobnoga iskustva Boga: "Ja i moj Bog!" - to su dvije neporecive zbiljnosti života. Sve drugo je nevažno. Bog i čovjek - i to mora imati konkretne posljedice u čovjekovu životu. Drugima to svjedočiti, za to živjeti. Nemoć je častiti Boga, a ne zaštititi čovjeka, kao Božje stvorenje i dijete.

U nepredvidivostima života, u tami traganja i tapkanja za svjetlom čovjek može uvijek računati s Božjim milosrdem i praštanjem, s njegovom voljom da sve ljude spasi i privede k istini. Najmlađi rudar, Jimmy Sánchez, sa- žeo je ishod svojih dvomjesečnih 'duhovnih vježbi' pod zemljom u misao: "Bog je htio da ostanem na životu i da se zamislim nad svojim životom". Učinio je to i odsada će mnogo toga u životu promijeniti. Istu misao možemo stotine puta iskusiti i ovdje u Međugorju, u razgovorima, spontanim svjedočanstvima. Bolest, prometna nezgoda, životni udarac prisile čovjeka da se zamisli i promijeni životni tijek, naskroz se okrene vjeri i Bogu.

I naša slobodarska, sekularna, liberalna, nerijetko protubužna javnost dobila je pravu lekciju. Treba ponovno otkriti biblijsku tradiciju naše hemisfere, baciti, odnosno skrenuti pogled na križ kao europski orijentir, i to bi trebao biti izlaz iz suvremene europske duhovne krize. Raspeti je pred nama, on ne trpi *multi-kulti* svjetonazore, on povlači jasnu granicu. Treba Raspetomu ostaviti prostor. Svima nama treba povijesna svijest, treba čitati povijest Crkve. Iz tradicije i iskustava prošlosti trebamo svi naučiti za sadašnjost.

Ovih smo dana bili svjedoci urušavanja političkoga mesijanizma prvoga afro-američkoga predsjednika koji je prije nepune dvije godine nastupio s kraljicom: "Yes, we can". Ne znamo što to možemo, za što smo kadri, ali je očito da ispit dosada nije položio. Trebamo se vratiti onome upitu što ga je uputio Gospodin Isus dvojici Zebedejevih sinova, mogu li piti kalež koji će on piti. Njihov je odgovor glasilo: "Da, možemo!" Ne prihvatimo li upravo to, križ kao životnu odrednicu, svetost kao cilj, Evanđelje kao program, sve će se oko nas rasplinuti kao mjhurići od sapunice. Kao i američki snovi s novim predsjednikom koji je davao lažna obećanja.

Njemački je filozof Sloterdijk, inače nevjernik, napisao knjigu: "Moraš promijeniti svoj život". Istu je misao za sebe osobno izrekao i veliki njemački lirik R. M. Rilke nalazeći se pred grčkim mramornim poprsvjem (torzom) iskopanim u maloazijskom Miletu: "Moraš promijeniti svoj život!" - time završava svoju pjesmu "Arhaisko Apolonovo poprsvje". Tko ne ide naprijed, tko se ne mijenja, nazaduje, neumoljivo stari i postaje neuporabivi otpad. Kad se sve sagleda, u životu se isplati samo onaj obrat, ono obraćenje koje ima u zreniku Krista Gospodina - Otkupitelja. A to pak iziskuje od svakoga od nas da promijeni mnogo toga u životu. O tome nam svjedoče oni koji se vraćaju k nama s ruba groba.

Obilježena deseta obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Župljani župe Međugorje, vjernici iz okolnih mjesta te hodočasnici iz više zemalja na 24. studenoga molitvom su obilježili desetu obljetnicu smrti fra Slavka Barbarića, neumorna širitelja Gospinih poruka, molitelja i fratra zauzeta za brata čovjeka. Deseta obljetnica njegove smrti obilježena je pobožnošću križnoga puta na Križevcu koju je predmolio fra Marinko Šakota te večernjom sv. Misom u župnoj crkvi koju je predstavio provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar u suslavlju s 35 svećenika.

Fra Slavko se rodio 11. ožujka 1946. na Dragičini, župa Čerin, gdje je završio osmo-

godišnju školu. Klasičnu gimnaziju završio je u Dubrovniku i nakon godine novicijata na Humcu studira filozofiju i teologiju u Visokom, Sarajevu i Schwazu. Za svećenika je zaređen 19. prosinca 1971. godine. Doktorirao je 1982. u Freiburgu iz oblasti pastoralne teologije. Od godine 1982. najviše svoga vremena provodi u službi hodočasnica, a tijekom Domovinskog rata posebno se iskazuje njegova ljubav za brata čovjeka, za potrebne, kad utemeljuje Fond prijatelja talenata, Majčino selo i Vrt sv. Franje. Vođen porukom Kraljice Mira i potrebama hodočasnika, utemeljeni su i Međunarodni seminar za voditelje hodočasničkih skupina, Festival mladih, Međunarodni seminar

za svećenike, Dani posta i molitve...

Uz svu svoju zauzetost, fra Slavko je napisao i petnaest knjiga s međugorskom tematikom, koje su prevedene i objavljene na više od dvadeset jezika.

Fra Slavko je umro 24. studenoga 2000. između 14. i 13. postaje križnoga puta na Križevcu, nakon molitve križnoga puta. Njegov grob u groblju Kovačići mjesto je molitve hodočasnika iz cijeloga svijeta.

Proslavljena talijanska tenisačica Mara Santangelo u Međugorju

U mnoštvu hodočasnika koji su posjetili Međugorje, početkom studenoga našla se i Mara Santangelo, proslavljena talijanska tenisačica, s kojom su razgovarali novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje. Rođena je u gradiću blizu Rima, poslije se seli u Trentino. U petoj godini počela je igrati tenis, osvojila je mnoge domaće i međunarodne turnire, a profesionalnu karijeru završila je ove godine zbog ozljede na lijevoj nozi. Mara je, između ostaloga, kazala: „Došla sam u Međugorje da bih se približila vjeri. Vjernica sam od ranoga djetinjstva. Moja je vjera posebno ojačala kad sam imala 16 godina, kad je moja majka poginula u prometnoj nesreći. Pronašla sam nešto snažno u sebi, otkrila vjeru koja mi otvara srce. Sigurno ću još mnogo puta doći u Međugorje. Vidim svoju budućnost svijetlu, sve više u blizini Božjoj, u vjeri. A na razini uspjeha i projekata u budućnosti, bit će onako kako Gospodin odluči. Ja ću se sa svoje strane truditi i moliti ću.“

Blagdan sv. Cecilije

U župi Međugorje svečano je proslavljen spomendan sv. Cecilije, zaštitnice glazbenika i pjevačkih zborova. Na 22. studenoga večernja sveta Misa u župnoj crkvi slavljena je u znaku ove svete. Pjevao je Veliki župni zbor Kraljice Mira, a molilo se za sve njegove pokojne članove koji su tijekom života učinili da bogoslužje u našoj župi bude još veći i ljepši.

Svetu Misu predstavio je fra Mate Logara, a zborom je ravnala s. Irena Azinović, koja zbor vodi od rujna ove godine. I ovom prigodom ističemo da je Veliki župni zbor Kraljice Mira, koji je godinama vodila s. Slavica Kožul, uz nastupe u Međugorju imao broj-

na gostovanja diljem BiH, Hrvatske i svijeta, a plod njihova rada vidi se i u više snimljenih nosača zvuka.

Hodočašće beskućnika, prosjaka i najsiromašnijih

U druga JOB i volonteri Udruge „Stepinčeva oaza mira“ iz Zaprešića, 13. i 14. studenoga organizirali su hodočašće u Međugorje za beskućnike, prosjake i najsiromašnije.

Prvi dan, u subotu, hodočasnici su sudjelovali na večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova, a drugi dan, u nedjelju, nakon svete Mise, razgledali su svetište i molili kronicu na Podbrdu te posjetili Majčino selo i Vrt sv. Franje. U Majčinu selu za njih je organizirano predavanje o djelu i životu fra Slavka Barbarića.

Udruga JOB omogućila je besplatan prijevoz, a besplatan smještaj i prehranu ovim posebnim hodočasnici darovale su četiri divne međugorske obitelji u svojim

pansionima. Predsjednik Udruge JOB, velečasni Dragutin Goričanec bio je duhovni pratitelj hodočašća, tako da je duhovna i molitvena obnova na četiri kotača ispunila i cijeli put do Međugorja i na povratku u Zagreb.

Inače, Udruga JOB je humanitarna neprofitna udruga za osmišljavanje života osobama s invaliditetom, a mlada Udruga „Stepinčeva oaza mira“ iz Zaprešića osnovana je na inicijativu članova molitvene zajednice blaženog Alojzija Stepinca. Ona promiče kršćanske vrjednote: ljubav, mir i dobrotu prema čovjeku kojemu je život na bilo koji način otežan i pokušava živjeti Stepinčevo geslo „U tebe se Gospodine uzdam. Budi volja tvoja!“

Mlada volonterka Udruge, Kristine Petru-

šić, svjedoči: „Shvatili smo da ukoliko ne bi postojali bolesnici, beskućnici, siromašni i osobe s posebnim potrebama, ljudski život na Zemlji davno bi se ugasio. Čovječanstvo bi toliko poraslo u oholosti da bi došlo do istrjebljenja. Ovako je nama zdravima i sitima pružena prilika da zaživimo ljubav ne samo riječima nego i djelima. Patnici pak imaju šansu prikazati svoju patnju Bogu za posvećenje sebe i čitavog svijeta.“

Paula Tomić

Svetkovina Svih svetih i Dušni dan

Na svetkovinu Svih svetih i Dušnog dana groblja i posljednja počivališta postaju mjesta naše zahvale i prisjećanja pa ih tradicionalno obilazimo i prisjećamo se u molitvi svojih pokojnika. Na svetkovinu Svih svetih i Dušni dan na svim grobljima u međugorskoj župi slave se svete Mise. Uz župljane koji žive izvan rodnoga mjesta a redovito u ove dane pohode župu, u Međugorju borave i brojni hodočasnici iz svih krajeva svijeta. Upravo radi njihove brojnosti, neuobičajeno za ovo vrijeme godine, neki od molitvenih i liturgijskih susreta održavaju se na Vanjskome oltaru iza župne crkve sv. Jakova.

Statistike za listopad 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 148.500.
Broj svećenika koncelebriranih: 4441 (143 dnevno).

18. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira i međugorskih molitvenih skupina

Osamnaesti međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje održat će se u Novoj dvorani u Međugorju od 6. do 10. ožujka 2011. godine. Tema susreta je: „...Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta“ (Mt 28, 20). Predavači na seminaru su fra Tomislav Pervan, fra Mate Dragičević i fra Danko Perutina. Broj mjesta ograničen je prostorom, stoga vas moli-

mo da što prije prijavite svoj dolazak na ovaj seminar. Prijave izvršiti na faks: 00 387 36 651 999 ili putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr. Bit će organizirano simultano prevođenje za sve jezične skupine. Cijena seminara je 60 € po osobi. U cijenu su uključeni svi troškovi organizacije i rada seminara (predavači, simultani prijevod i zajednički ručak posljednji dan). Prilikom plaćanja na početku seminara svaki će sudionik dobiti akreditaciju koja će mu omogućiti sudjelovanje u radu seminara. Za smještaj u Me-

đugorju treba se pobrinuti svatko osobno. Budući da ne možemo doći do svakoga organizatora osobno, ovim putem pozivamo sve organizatore hodočašća, vodiče, voditelje centara mira i molitvenih i karitativnih skupina da obavijeste one koji su zainteresirani za ovaj susret. Unaprijed se radujemo vašim prijavama i zajedničkom susretu!

Obilježena stoljetnica Bijeloga Polja

U blagdanskim ozračju svetkovine Krista Kralja, 21. studenoga 2010. godine, Školske sestre franjevske hercegovačke provincije proslavile sto godišnjicu života u Bijelome Polju.

Euharistijsko slavlje u samostanskoj kapelici predvodio je biskup mons. dr. Ratko Perić u zajedništvu s o. provincijalom fra Ivanom Sesarom i još četrdesetak svećenika.

Nakon euharistijskog slavlja, s. Natalija Palac predstavila je povijesni pregled djelovanja sestara u Bijelome Polju koje nije samo prva ili jedna od podružnica ove provincije, nego sinonim za cijelu Provinciju. Potom je prikazan kratki film "Svjedoci" - sumještani Bjelopoljci koji su kod sestara pohađali pučku školu, koja je, s pravom javnosti, otvorena 1913. godine. O početku rata u Hercegovini i Bijelome Polju, o granatiranju i ratu oko samostana, o posljednjim bjelopoljskim danima u svibnju 1992. te o izlasku sestara na slobodu svjedočila je s. Bonifacija Barbarić. Proživjevši sve te strahote među posljednjima je izašla iz bjelopoljskog samostana i iz Bijeloga Polja. Iz vojničkog kuta

o tom vremenu govorio je g. Marijan Mandić, Bjelopoljac po rođenju, u to vrijeme časnik I. bojne Bijelo Polje. O neodoljivom zovu povratka, o rađanju života iz pepela, o poslijeratnom povratku u Bijelo Polje govorila je s. Iva Bešlić. Cijeloga je dana, a u izlaganju s. Ive napose, bilo riječi o Božjoj Providnosti koja se očitovala u mnogim dobrotvorima Zajednice.

Euharistijsko slavlje i program u galeriji glazbeno je pratio i uljepšao sestarski zbor pod ravnanjem s. Mire Majić i s. Bibijane Ćur-

lin. Nastupio je i dječji zbor iz župe Presvetog Srca Isusova iz Potoka sa s. Terezijom Markić i otpjevao svoju čestitku za Jubilej. Pridružila su im se i vrtička djeca iz Majčinog sela iz Međugorja sa s. Veronikom Martinović, a svojom su "važnom ulogom" statista skrenula pozornost nazočnih i djeca iz vrtića "Sv. Franjo" iz Kiseljaka. Oni su i divnim dječjim srcima i ugodnim glasovima pratili scenski nastup koji je uslijedio nakon povijesnog prikaza. Tekst igrokaza "Nama je Bog sve a ljubav uzdarje" napisao je fra Ante Marić a male glumce savršeno uvježbala s. Mirela Kurevija.

Tekst i fotografija Paula Tomić

Marin Čilić i Ivan Dodig u Majčinu selu

Na dan obilježavanja desete obljetnice smrti osnivača Majčina sela, fra Slavka Barbarića, Selo su posjetila dvojica najpoznatijih i najboljih hrvatskih tenisača – Marin Čilić i Ivan Dodig. U društvu fra Svetozara Kraljevića i oduševljene djece, gosti su

obišli vrtić, jednu kuću u selu, galeriju, Zajednicu momaka i Zajednicu žena. Posvuda su se s pažnjom i jednostavnošću zanimali za život i rad štitenika. Gosti su djeci svjedočili kako uspjeha nema bez upornog treniranja i rada.

U Majčinu selu obilježena 10. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

U srijedu 24. studenoga pod kišom i kišobranima svi djelatnici, štitenici, rodbina i prijatelji pok. fra Slavka okupili su se pred njegovim kipom u središtu Majčina sela kako bi obilježili desetu obljetnicu njegove smrti. Molitvu je vodio ravnatelj fra Svetozar Kraljević. Sedam Očenaša predmolili su predstavnici svih štitenika Sela. U kratkoj propovijedi fra Svetozar je istaknuo kako je sad zadatak svih nas da budemo fra Slavko, odnosno da smo, svaki na svom mjestu, na svom zadatku, pozvani stvarati.

Nakon molitve pred kipom bilo je upriličeno otvaranje likovne izložbe radova djece iz Majčina sela. Izložba je otvorena tako da je nećakinja pok. fra Slavka, Tijana Barbarić, objesila na zid likovni rad male Katarine. Izloženi dječji crteži nastali su tijekom umjetničke terapije u galeriji Sela, pod vodstvom akademski obrazovanih umjetnika. Postavljanjem izložbe željeli su zahvaliti fra Slavku na osnivanju galerije i na mogućnosti da se preko umjetnosti djecu uči stvarati ljepotu i dobro.

Od svetoga Nikole do Djeda Mraza

Međugorski vidoci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Imate li ikada osjećaj da neka otajstva svoje vjere katkada živimo na površan način? Kako, naime, s djecom danas slavimo svetoga Nikolu? Po čemu se sveti Nikola danas razlikuje od Djeda Mraza? Po čemu se mi zapravo razlikujemo od onih koji ne dijele našu vjeru?

Sveti Nikola bio je biskup u Maloj Aziji – današnjoj Turskoj – krajem 3. i početkom 4. stoljeća. I katolici i pravoslavci slave ga kao sveca. Roditelji su mu bili imućni, ali dugo nisu mogli imati djece. Nikolu su izmolili, dali mu ime po stricu mu, biskupu, ali i brzo po njegovu rođenju umrla. Nikola je postao svećenik. Kada mu je stric biskup umro, mnogi su mislili da će ga on naslijediti, no Nikola se povukao u samoću u Palestinu. Nekoliko godina poslije ipak je postao biskup grada Mire.

Poznat je kao čovjek vjere, molitve i ljubavi prema bližnjemu. Iz imućne obitelji, siročić od oba roditelja, zatim svećenik, isposnik, biskup, propovjednik... kako smo od toga lika došli do današnje karikature svetog Nikole koga nitko ne shvaća ozbiljno, koga vuku za

bradu, koji zrakom baca bombone koji onda ostaju na podu jer ih današnja djeca čak ni ne žele pokupiti? Znamo da nas je Isus pozvao da budemo sol zemlje i svjetlost svijeta. Isto je tako rekao: što ako sol obljetavi? (Matej 5,13) Ako je svjetlost koja je u tebi tamna, kolika će istom tama biti? (Matej 6,23)

Postoji jedna legenda koja je sama po sebi plemenita i poticajna: U blizini Nikoline roditeljske kuće živio je čovjek koji je bio izgubio sav svoj imetak. Imao je tri kćeri za udaju, ali im nije mogao dati miraza. Da bi se djevojke mogle udati, biskup Nikola ubacio im je noću kroz prozor vrećicu punu zlatnika. Najprije za prvu, pa za drugu djevojku. Legenda kaže da je otac želio saznati tko je njihov dobrotvor, pa je vrebao ne bi li ga prepoznao kada bude donosio treću vrećicu zlatnika. Jedna varijanta kaže da ga je uhvatio i po cijelome gradu razglasio koje je dobro biskup učinio. Druga varijanta kaže da je Nikola upravo to želio izbjeći, pa je treću vrećicu zlatnika ubacio kroz dimnjak – i eto nam Djeda Mraza, svetoga Nikole komu su oduzeli njegovu duhovnu dimenziju!

Koja je bitna razlika između Djeda Mraza i svetoga Nikole?

1. Nikola je siromasima razdijelio obiteljsko blago jer mu je najvažnije bilo duhovno blago: „Ne zgrčite sebi blago na zemlji, gdje ga moljac i rđa nagrizaju i gdje ga kradljivci potkapaju i krađu. Zgrčite sebi blago na nebu... Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce“ (Mt 6,19-21). „Što imaš podaj siromasima, pa ćeš imati blago na nebu“ (Mt 19,21).

2. Nikola je djelovao u skrovitosti i iz ljubavi prema Bogu. „Pazite da svoje pravdom ne činite pred ljudima da vas oni vide. Inače, nema vam plaće u vašeg Oca koji je na nebesima. Kada dakle dijeliš milostinju, ne trubi pred sobom, kako to čine licemjeri da bi ih ljudi hvalili. Ti naprotiv, kada daješ milostinju – neka ti ne zna lijeva što čini desnica, da tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti!“ (Matej 6,1-4).

3. Nikolino djelovanje proizašlo je iz njegove molitve. „Pozivam vas da svi sa mnom preko molitve gradite novi svijet mira... i nemojte zaboraviti da vaš život nije vaš, nego dar kojim trebate razveseljavati druge i voditi ih k vječnom životu“ (25. prosinca 1992.).

Blagdan svetoga Nikole poticaj je na otvaranje srca, na velikodušnost. To je podsjetnik da pokraj nas žive siromasi s kojima bismo trebali podijeliti svoja dobra u božićnim blagdanima koji dolaze. „Draga djeco! Danas vas iznova pozivam na molitvu, da se molitvom, postom i malim žrtvama pripremite za dolazak Isusov... Iskristite svaki trenutak i činite dobro, jer ćete samo tako u svojim srcima osjetiti Isusovo rođenje“ (25. studenog 1996.).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Molitva je život s Bogom u ljubavi

Molitva je radostan i milostan susret s Bogom koji nas neizmjerljivo voli i koji uvijek ima vremena za nas i za naše brige. On uvijek čeka da nas kao Otac zagrlji i ohrabri, utješi i okrijepi na putu života koji nimalo nije lagan. To je ugodan i drag razgovor čovjeka s Bogom.

fra Petar Ljubičić

Svaki čovjek čezne susresti se s Bogom. Sjediniti se s njim u ljubavi. U Bogu naći sve ono za čim njegovo srce čezne. Zato je molitva radosno sjedinjenje čovjeka s Bogom u ozračju vjere, ufanja i ljubavi. Molitva je naš odziv na Božji glas koji stalno odjekuje u našim dušama te nas poziva da se s njim nađemo u zajedništvu. U zagrljaju Ljubavi. Molitva je najbližiji susret ograničenog bića s neograničenim: susret i razgovor čovjeka s Bogom. Susret otkupljena grješnika s milosrdnim Otkupiteljem. Molitva je istinski, milosni život s Bogom u ljubavi. Molitva je razgovor srca: srca čovječjega i srca Božjega. Bog razumije naše srce. On ga je stvorio. Molitva je uzdignuće našega srca i pameti k Bogu. To je uzdizanje čovjeka iznad zemlje i prodiranje u nebesa.

Molitva može biti klanjanje, slavljenje, hvaljenje, veličanje, blagoslivljanje, zahvaljivanje Bogu na svemu što nam daruje.

Ona je bila i ostala izraz očitovanja najdublje potrebe ljudske duše, koja po prirodi traži Boga Stvoritelja da mu se pokloni. Da mu izrazi štovanje, predanost i ljubav. Da mu zahvali za primljene darove i pruži zadovoljstina za grijeh. Molitva je, na neki način, most između dviju udaljenih obala: neba i zemlje, vremena i vječnosti. Molitvom čovjek Bogu otvara srce da čuje njegov glas (očitanje njegove volje), da otkrije njegovu volju. Molitva je disanje duše, kucaj srca koje ljubi, govor ljubavi, govor radosti (usp. Fil 1,9).

Smijemo kao djeca Božja i braća i sestre Kristove doći svomu Ocu onakvi kakvi jesmo: sa svojim slabostima i krjepostima, manama i vrlinama, mukama i propustima. Potrebno je sabrati se i posvijestiti sebi Božju prisutnost i, jednostavno, razgovarati s Ocem. Imati u njega potpuno povjerenje, da će nas čuti i pomoći nam u našoj nevolji. Molitva je najljepši cvijet, cvijet srca. Iz srca izlazi, raste i razvija se. Toliko je dobra koliko je dobro srce iz kojega izvire. Netko reče da je molitva jedina snaga na svijetu koja svladava zakone prirode. Ona snagom milosti obraća grješnike i od njih čini svece (sv. Lovre J.). Molitva je bila i ostala tajna svakoga tko je ostavio neki dubok i trajan duhovni utjecaj. Ona može više učiniti nego što mo-

žemo zamisliti. Pruža neopisivu snagu i moć u radu. Ključ je koji otvara posljednja vrata mudrosti (P. Wust).

Što znači moliti?

Moliti znači biti svjestan svoje ograničenosti, slabosti i nemoći te tražiti pomoć sve-mogućega Oca. To znači stvoriti ozračje u kojemu ćemo od Boga moliti snagu da nas prosvijetli, očisti, ojača, ohrabri i pomogne nam na životnome putu. Moliti znači raskinuti sa svime onim o čemu smo bili ovisni. Naći vremena i biti nasamo s Bogom. S njim razgovarati kao s Ocem koji nas voli i jedva čeka da nas utješi i usreći. To je ono ljupko sjedinjenje s Bogom u ljubavi i povjerenju. Moliti znači biti svjestan i imati čvrstu vjeru da se s Bogom može razgovarati, s njim se sjediniti i biti u zajedništvu njegove ljubavi.

Osobno moliti znači sav svoj život Bogu u povjerenju predati. Bog nas pozna i voli. K njemu uvijek možemo doći. On nam je blizu i razumije nas. Zar ista može biti ljepše i bolje, korisnije i potrebnije, spasonosnije i čovječnije od toga da čovjek, klečeći i sklopljenih ruku, Stvoritelju i Ocu izrazi vjernost i odanost, ljubav i zahvalnost za primljena dobroćinstva?! To znači moliti i u molitvi osjetiti veliku radost i sreću!

Kako danas naučiti moliti?

Kako naučiti moliti, oduvijek je veliko pitanje. To je umijeće koje treba uvijek iznova učiti. Zato će netko reći da je molitva najveće umijeće.

Moliti se uči jedino moleći se! kaže narodna mudrost.

Molitva se uči kod molitelja! – Moliti se uči učenjem slušanja!

“Molim jer živim – živim jer molim!” (Bernhard Häring).

Moramo priznati da teologija još nije uspjela temeljito istražiti što je molitva i ona je još uvijek tajna. Je li to samo potreba ljudske psihe ili se u njoj netko objavljuje; je li samo nešto izraslo iz tamnih predjela ljudske duše ili je nešto dano odozgor? Sigurno jedno i drugo. Je li to krik razgoličena čovjeka koji je opazio da je gol pa se morao sakriti?

Opaziše da su goli, javlja nam Biblija, i sakriše se. Nije se dakle Bog sakrio, nego se čovjek sakrio pred Bogom. Jer je gol. Zato će samo molitvom iz svoje skrivenosti razgovarati s Bogom. Zazivat će Boga da ga dođe obući u svoje ruho i izvesti iz skrovišta njegovih prokletstava. Čini se da je rješenje istinskoga, dubinskoga problema molitve baš u nama. Potrebno je poslušati Gospodina: „Pođite na samotno mjesto i odmorite se malo.“ Ali nikada bez Isusa Krista i nikada bez korjenite odluke – za njega u izgradnji kraljevstva Božjeg na zemlji.

Tako moljenjem časoslova posvećujemo tijek dana i noći. Svi mole časoslov u ime

Crkve. „Bez prestanka molite“, citira koncil Pavla, a zatim Isusa: „Bez mene ne možete ništa učiniti.“ Napose je molitva potrebna dušobrižnicima za održanje u sve složenijim uvjetima, i to prilagođena, koja krijepi i pridize. Zgodno je Guardini usporedio molitvu s disanjem, i to najčišćim disanjem. Istina, čovjek može udisati i manje-više nečist zrak, ali za zdrav život potrebno je barem povremeno udisanje svježega zraka. Takav je zrak duši molitva. I što je nečistiji potrebno je bolje i češće korištenje ljekovitoga čistog zraka. Molitvu treba usavršavati cijeli život.

Alessandro Pronzato pripovijeda kako mu se u jednom razdoblju života javila želja da prouči sve što se odnosi na molitvu. „Htio sam prodrijeti u tajnu molitve“, veli on. „Vjerujte, iskren sam, to nije bilo zbog neke oholosti, nego da bih uistinu naučio moliti. Jer sam, po Božjoj milosti, rano uvidio potrebu molitve. Bacio sam se na proučavanje knjiga. Zgrabio sam najprije sv. Tomu. Pronašao sam neke rasprave o molitvi. Kada sam sve završio, nisam znao moliti. U meni se nije povećala želja da molim više i bolje... Pokušao sam s molitvenicima. Sabra ih oko dva-

deset. Dospjeli su mi u ruke i spisi, pobožni zapisi moje pokojne bake... Sve to nije ispunilo moje očekivanje i želje.

Nasreću, u to vrijeme sretah nekoga vrijednog i pobožnoga svećenika. Ispričah mu čime se bavim. On će mi kratko: ‘Želiš li zaista smrviti glavu u tom traženju? Ako želiš, nastavi! Ali, ako uistinu želiš doznati što je molitva, baci knjige. Neke se stvari ne mogu napisati. Neke se stvarnosti ne mogu zbiti u pero, zarobiti crnilom.’

‘Što mi je činiti?!’, viknuo sam. ‘Da se služim koljenima umjesto mozgom?’ ‘Da, prigini koljena, sklopi ruke i moli namjesto da prevrćeš stranice. Da možeš shvatiti što je molitva, počni ozbiljno moliti!!! Molitva se ne može drukčije shvatiti. Zapamti!!!’

Poslušao sam. Otkriče... Uspjesi su bili izvanredni! Bogu hvala, shvatio sam što je molitva. Kada se jave sumnje, brzo na koljena. Kada dođu teškoće, također. I ako hoću otkriti nešto novo u molitvi, prigibam koljena. Zato poručujem tebi, brate, sestro: Moli i shvatit ćeš! Da se molitva shvati, treba moliti! Moli, pa ćeš postati stručnjak u molitvi. Bez molitve nema pravoga duhovnoga života. Molitvom se uspostavlja veza između Neba i vlastite bijede. To je mnogo, vrlo mnogo. A možda i sve...“

Priča se o jednome starom monaškom ocu, kako je jednomu bratu koji mu je došao i potužio se da ne može moliti, dao sljedeći savjet: „Ako ne možeš moliti, pođi k drugima i slušaj ih kako mole.“ Zaista je to mudar savjet. Slušati kako drugi mole – to može mnogo pomoći da se opet nauči moliti. Moliti je i ljudski i kršćanski. Oni koji tako kažu, time misle: čovjek je samo onaj koji moli i kršćanin je samo onaj koji moli.

Dobro reče neki pijanist: „Ako jedan dan ne vježbam, već to primijetim. Ako dva dana ne vježbam, to primijete moji prijatelji. Ako tri dana ne vježbam, to primijeti publika – slušatelj! Slično je i s molitvom: Ako jedan dan ne molim, Bog to zna. Ako dva dana ne molim, sam osjetim. Ako tri dana ne molim, osjetiće moja okolina!“ Molitva je najveće umijeće!

Međugorje je posve promijenilo moj život

Tobias priča posve otvoreno o svojim velikim (duševnim) strahovima i o svom putu k vjeri: „Potječem iz jednoga sela u Bavarskoj. Zajedno s bratom odrastao sam u kršćanskoj obitelji. Svake sam nedjelje morao ići u crkvu, često i radnim danom. Imao sam poteškoća s roditeljima, svađali smo se... Mučio me sve više osjećaj: nisam potreban, nitko me ne treba. Bio sam bojažljiv, depresivan, suzdržan i nestrpljiv

i ponekad nisam imao volje za život. Opijao sam se i pušio. Sve je izgledalo tako besmisleno. Iz ljubavi prema majci odlazio sam ipak svake nedjelje u crkvu. Ali od svete Mise nikada nisam ništa pravo razumio. Sveta pričest bila je za mene sporedna stvar. Pričešćivao sam se jedino još na velike blagdane. Nikada doista nisam bio zadovoljan svojim životom. Izučeni zanat nije me radovao. Često me obuzimala misao da nisam ni za što potreban.

Do svoga 21. rođendana imao sam mnogo prijatelja. U to sam vrijeme mnogo griješio. Išao sam dva-tri puta godišnje na ispovijed, ali sam iz straha zatajivao one velike grijeh. Hvala Bogu što sam od tetke dobio list *Međugorje aktuell*. Kad sam pročitao članak o hodočašću mladih u Međugorje, mnoge su mi misli prošle kroz glavu. Mislio sam: ‘Moram promijeniti svoj život, ovako ne mogu dalje živjeti!’ Konačno sam donio odluku za hodočašće i u studenom 1997. posjetio to hodočasničko mjesto.

Stigavši u Međugorje, trebalo mi je dosta vremena da dođem k sebi. Je li moguće da se nalazim u milosnom mjestu, gdje se ukazuje Majka Božja? Koje li milosti! Počeo sam usrdno moliti: „Gospo, Majko moja, pomoz mi. Moli za mene i sa mnom da me Isus od svega oslobodi, da mi sve moje grijeh oprost i da me spasi. Ti si rekla da Tvoj Sin uslišava molitvu srca. S ljubavlju te žarko molim!“ Što sam više vremena ovdje proveo, više sam shvatio što sam sve u životu lošega uradio. Uvijek iznova suze su mi rosile oči. Upoznao sam mnoge ljude, bili su radosni i prijazni.

Kad sam bio na Križevcu, osjetio sam taj golemi teret koji sam vazda nosio sa sobom. Odjednom sam čeznuo za Isusom i Marijom. Pomislio sam: želim ozbiljno shvatiti i živjeti poruke Blažene Djevice Marije. Moj se život mora promijeniti, postati nov i sreden u Isusu. Obavio sam životnu ispovijed. Od tada je za mene počeo novi život. Duh Sveti očitovao se po radosti, sigurnosti, osjećaju vrijednosti, nade i ljubavi prema drugim ljudima... U našoj hodočasničkoj skupini svatko je za svakoga bio tu, kao u obitelji. Ovo je hodočašće posve promijenilo moj život. Vrativši se kući, sa suzama u očima svoju sam majku zagrljao od radosti. Rekoh joj: „Još danas moramo zajedno moliti krunicu!“

Sada želim tu beskrajnu ljubav darivati dalje. Sad sam naučio što znači trpjeti, postiti i određene žrtve strpljivo podnijeti. Posvetio sam svoj život Mariji sa sigurnošću da me ona nikada ne će ostaviti samoga. S pouzdanjem u Isusa, predajem mu svoj cijeli ovozemaljski život. Vjerujem da je Međugorje već mali dio neba! Shvatio sam što je ono najvažnije u mom životu!“

Trpljenje je bilo moj put do Boga

U Međugorju je početkom studenoga boravila poznata talijanska glumica i obraćenica Claudia Koll. Za radiopostaju „Mir“ Međugorje progovorila je otvoreno o svom životu i obraćenju. Kao da slušamo neispisanu ispovijed Marije Magdalene u naše dane. Ispričala je tegobe svoga odrastanja bez majke – koja je umirala dok se ona rađala. Život s bakom, školovanje, krize identiteta i onda životnu izgubljenost u svijetu filma.

Nakon nečednih prizora po filmovima, Claudia u Jubilarnoj, 2000-toj godini, prolazi kroz jubilejska vrata bazilike sv. Petra u Rimu i od toga trenutka osjeća kako se ruši njezino dotadašnje životno djelo. A onda, kazuje ona: „Jednog se dana dogodila dramatična situacija koja je tražila rješenje, no ja nisam bila sposobna pronaći rješenje. Sjećam se da sam bila očajna, nisam znala što činiti. Hodala sam gore-dolje po sobi. U jednom sam se trenutku obratila Bogu. Počela sam moliti Očenaš, stiskajući među dlanovima križ koji mi je prije nekoliko dana darovao prijatelj. Kad je cijelo moje biće bilo okrenuto Bogu bila sam stisnuta uz križ, osjetila sam oslobođenje. Osjetila sam se urođenom u duboki mir. I odmarala sam se u tom miru. Nisam više osjećala ni zabrinutost, ni strah, bila je samo tišina, to je bila neka duboka tišina koju prije nisam poznavala. A ta mi je tišina govorila o Bogu. Nisam vidjela Gospodina, ali sam osjećala njegovu nazočnost. Pitala sam Ga: 'Zašto si to učinio, zašto si me utješio, ja to ne zaslužujem?!' Onda sam rekla: 'Ti si moj Otac, a ja sam Te molila Očenašem i rekla: želim Te upoznati.' I to je bila moja molitva! Gospodin nije uklonio moje trpljenje, ali je hodao sa mnom i pomagao mi da riješim tu patnju polako, polako. Štoviše, trebam reći da je to trpljenje bilo za mene put da stignem do Boga i polako sam osjetila potrebu vratiti se u crkvu. Boraviti u crkvi jer sam tamo prepoznala tišinu i mir Božji i tako sam polako počela ići na sv. Misu. Gospodin me počeo ozdravljati preko sakramenata.“ To je ozdravljenje trajalo, kako ona svjedoči, a u tom trajanju događali su se posrtaji i padovi. Ali i nova ustajanja. Shvatila je da mora slijediti Isusa na dvije nove noge: jedna je istina, a druga je ljubav. Odbijala je sve uloge u filmovima koje ne odgovaraju duhu Evanđelja. Iz tog je vremena ispričala zanimljiv detalj: „Jednog sam dana potpisala ugovor koji mi je nudio mnogo novaca. Uloga nije bila negativna, ali ipak nije to bio film koji sam trebala prihvatiti budući da sam se ponovno trebala susretati s osobama za koje sam obćala Gospodinu da ih više ne ću susretati. I ćim sam potpisala taj ugovor osjetila sam da sam pogriješila. Ali zbog svoje slabosti nisam uspjela reći ne. I kad sam dobila prve novce od toga filma, počela sam ih dijeliti siromasima u crkvi. Osjećala sam da mi ne pripadaju ovi novci, da su to novci izdaje!“

Slijedi njezin posao za misije, odlazak u Etiopiju gdje susreće veliku bijedu, glad, malu djecu koja su gotovo umirala od gladi. Svjedoči ona: „Sjećam se jednog dječaka koji je imao zatrovane oči, ali ne zato što je bio bolestan, nego zato što nije imao vode. Oči su mu bile prljave, imao je upalu očiju zbog prljavštine i oči su mu se zatvorile. Ja sam mu vlažnim maramicama brisala oči. I dok sam ja njemu otvarala oči, Gospodin ih je meni otvorao. Jer sam živjela u luksuzu, imala sam vrlo vrijedne tepihe, srebrni pribor za jelo, a to mi sve skupa nije spasilo život. I počela sam sve gledati drugim očima. I shvatila sam da dio moga bogatstva trebam dati nekome tko nema ništa.“

Ljubav me obratila

Po povratku odlazi u svetište Božanskoga Milosrđa i tamo otkriva poruku Božanskoga Milosrđa: „Shvatila sam da mi je Gospodin govorio: 'Claudia, ako si pala, to je jer si previše računala na sebe, vjeruj meni!' Za mene je to značilo: 'Isuse, uzdam se u Te.' Shvatiti da ću put obraćenja prolaziti s Isusom i da sam trebala vjerovati Gospodinu. Mislim da je istinska vjera, Abrahamova vjera, koji se nadao protiv svake nade“ – kaže Claudia.

Claudia je progovorila i o svom odnosu i pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji. „Gospa je uvijek bila prisutna u mom životu, od trenutka mog rođenja. Kad sam imala osam ili deset godina, ne sjećam se dobro, gledala sam jedan film o Gospi Fatimskoj. I onda sam rekla Gospa nije neki kip, to je jedna žena. I silno mi se dojmilo da je Gospa davala tako važnu zadaću vidiocima. Kroz taj sam film osjećala da Gospa meni govori o ljepoti, o miru, o vedrini. I kad sam se vratila kući s tog filma, izmolila sam jednu molitvu – tada sam bila djevojčica, rekla sam, u toj molitvi – želim

živjeti s tobom i doći k tebi, povedi me sa sobom kao što si to napravila Jacinti. Dakle, tražila sam da umrem. Gospodin mi nije ovu molitvu uslišao, ali mislim da me danas zove da svjedočim za Njega i sve iskustvo koje sam proživjela pomoglo mi je shvatiti veličinu Božanskog Milosrđa.“ Claudia spominje kako je čitavi put njezina obraćenja bio i u blizini Gospinoj. Osobito snažno doživljava Međugorje i Gospina ukazanja vidiocima. Svjedoči da u tim trenutcima osjeća snažnu Gospinu nazočnost. Opisujući jedno takvo iskustvo kaže: „To je jedan trenutak u kojem se sve prekida. Vidjela sam da kiša pada ali je nisam osjećala na kišobranu. I mislim da je doista lijepo iskustvo prihvatiti Gospu srcem. Uopće mi nije palo na pamet tražiti znakove, gledati nebo. Mislim da je to susret koji se događa u nutrini. I u trenutku ukazanja ne zanima me previše gledati u vidjelicu nego doista moliti.“ Claudia osobito naglašava ljubav koju sada preko Gospe osjeća. Ljubav na nov način. Put do takve spoznaje imao je mnogo etapa. Evo jedne od njih: „Kad je započeo moj put obraćenja, prve osobe koje mi je Bog stavio na put bile su bolesne od side. I upravo preko jednog mladića koji je bolovao od side, kroz njegovu patnju sam prepoznala Krista. I počela sam razmišljati o Isusu u Getsemaniju koji se znojio krvavim znojem i bojao smrti. Ovaj je mladić bio u krevetu i bilo mu je jako loše. Ali nije mogao govoriti jer mu je bolest pogodila centar za govor. Ali je imao oči koje su meni govorile o njegovim strahovima. I kad sam ga uzela za ruku, u srcu sam osjetila veliku ljubav. Ljubav koju nikad nisam osjetila, snažnu i nježnu ljubav. I ta me ljubav obratila. I kad gledam kroz svoju prošlost, sada razmišljam koliko je puta Isus ulazio u takve prostore. Ali su moje oči bile slijepe i nisam to mogla prepoznati. To sam tek spoznala kad je počeo put obraćenja. U onima koji trpe nazočan je Krist.“ Claudia Koll danas vodi udругu koja se zove Djelo Oca, a posvećena je misijskom djelovanju u Africi. Tamo gradi i kuću za prihvat nepokretnih osoba, a zove se Mali Lourdes. A u svijetu umjetnosti, ravnateljica je Akademije koja je utemeljena na načelima Pisma umjetnicima koje je napisao Ivan Pavao II. Preko ove Akademije želi pomoći mladima da uđu u svijet spektakla na zdrav način. I zanimljivo, u toj Akademiji redovito se čuje glazba iz Međugorja.

(www.medjugorje.hr)

Ukazanja Gospe u Međugorju

Gospodnje 1981. nitko slutio nije niti je mogao znati koji dar sa Neba Bog odluči svijetu dati.

Na blagdan Svetoga Ive u hercegovačkom Međugorju točno po Božjemu planu ukaza se Gospa u tom svetom danu.

Bog opet odabra djecu da radosnu vijest svijetu kažu jer djeca govore iz duše i srca i o tome ne lažu.

Toga dana šetala djeca uz Podbrdo iza sela smijala se i pričala pa odjednom stala jer su neko neobično svjetlo ugledala.

U tom rajskom svjetlu gore vidioci prepoznali Blaženu Gospu Majku s neba koja cijelom svijetu treba.

Gospa djecu smiješkom zvala da joj priđu sasvim blizu, da im kaže tajne s neba i još mnogo, mnogo toga poslano od dragog Boga.

S puno sreće, malo straha, kao ptice na krilima poletjela djeca Gospi preko drače i kamenja.

Kad stigoše sasvim blizu zadihani, uzbuđeni, kleknuše na kamen goli, čuje Gospa netko moli tko je štuje, tko je voli.

Da ohrabri vidiocima, sasvim tiho im se javi: - Kraljica sam Mira s Neba poslana od dragog Boga koji svakoj duši treba.

Ukazanje kratko bilo, Gospa treba k Nebu poći, na rastanku sretna reče: - Sutra ću vam opet doći!

- Sanjamo li il' smo budni, pitala se djeca sama. Jel' moguće, sveti Bože, da je Gospa bila s nama?

Ispunjeni Duhom Svetim, krenu djeca prema selu da radosne vijesti jave mami, tati, ostalima pa i nekim nevjernima.

Vicka, Ivan i Ivanka pa Mirjana i Marija i maleni dječak Jakov, svatko u svom domu priča: - Vidjeli smo Gospu danas dušom, srcem i očima.

Proširi se cijelim svijetom vijest radosna kao svjetlo, da osvijetli mnoge staze kuda ljudske noge gaze.

Uzbuđeni roditelji, svećenici, župa cijela, svak se trudi na svoj način da objasni Božja djela.

Vidioci hrabre ljude da se nikoga ne boje, Bog i Gospa dobro znaju da čuvaju stado svoje.

Već u toku novog dana kao rijeka na Podbrdo živa Crkva poče teći da bi čuli i vidjeli što će Gospa djeci reći.

Među njima vidioci, svi skrušeno Boga mole, u srcima ista želja, da im dođe Božja Mati novu snagu duši dati.

I odjednom zasja svjetlost točno iznad Božjeg puka, pa nazočne blagoslovi sveta ruka.

U tom svjetlu vidioci ugledaše našu Gospu i njezina dragog Sina Isukrsta Gospodina.

Gospa reče vidiocima: Neka svijet se Bogu moli, neka posti, nek se voli pa će biti manje suza i duševnih teških boli.

Gospa nešto zabrinuta za sudbinu cijelog svijeta jer u tami vrag se rađa, ljude huška i zavađa.

Bog je od sotone jači, sotona se Boga boji, Božja ljubav – to je snaga i pobijedi svakog vraga.

Više dana i mjeseci nevjerne i sitne duše nastojale svim sredstvima plan Božji da zabrane i uguše.

Nema sile koja može zabraniti vjernom puku objeručke da prihvati ispruženu Božju ruku.

U crkvi, na Podbrdu i Križevcu skrušeno se moli i u toplom ozračju kao da svak svakoga voli, a mnogi svjedoče da je manje duševne i tjelesne boli.

I evo skoro trideset ljeta Bogu i Gospi vjerni ljudi iz cijeloga svijeta i po noći i po danu u Međugorju nalaze duhovnu hranu.

Hvala ti, Trojedini sveti Bože za sve darove s Neba, bez tebe smo slabi i ranjivi, tvoja nam pomoć treba.

Kraljice Mira i Majko Božjeg Sina, za sve tvoje žrtve i boli i milosrđe koje svijetu daješ ili si dala, od srca Ti hvala!

I što je čovjek bez Boga, jedna obćna kap ili iskra, posve neznatna dobrota; s Bogom nešto je posve drugo – sveta kap i iskra života.

Otodije Šimić,
učitelj u mirovini, Kupres

► Nastavak s 5. str.

Bog nam daje udjela u svome božanstvu postajući jednim od nas

Onodobno – za Isusova rođenja – ljudi su veličali tzv. *Pax romana*. Rimski car proglasio je *pax Augusta* koji se održavao uz pomoć oružja i rimskih legija na graničnim područjima Rimskoga carstva, od Škotske do Mezopotamije, od Sjevernoga mora do Sjeverne Afrike, od Pirineja do Sirije. Danas se govori o tzv. *Pax americana*, pod zajedničkim nazivnikom *Think tanks*, gdje je u konačnici opet oružje (u rukama suvremenih barbara) glavno sredstvo za ‘urazumljivanje’ suprotstavljenih barbara i nasilnika, gdje se prinose ljudske hekatombe na oltaru vlastite pomame za vlašću i gospodarenjem nad drugima. Urušava se čovjek i njegovo dostojanstvo. Božić je upravo oprjeka takvu poimanju. U bogoslužnoj molitvi na sami Božić molimo kako je Bog divno stvorio čovjeka i njegovo dostojanstvo i još ga divnije obnovio. To je Božić, to je poruka. Bog nam daje udjela u svome božanstvu postajući jednim od nas.

Ulazi u naše tijelo, u našu kožu. Tijelo kao stožer, nosivi stup spasenja, kako reče veliki Tertulijan, apologet kršćanstva iz trećega stoljeća. Bog se drži čovjekova tijela, svejedno koje boje, spola, vjere ili nacije. Svaki je čovjek neopozivo željen, prihvaćen. I nemoguće je o čovjeku izreći nešto više nego to izriče naša vjera na Božić. *Čovječe, upoznaj svoje dostojanstvo*, grmio je papa Lav Veliki sredinom četvrtoga stoljeća u Rimu, kad se urušavalo Rimsko carstvo. Dok se posvuda govori o vrijednostima i vrjednotama, čovjek je daleko više od vrijednosti. Vrijednost i vrijednosti dolaze nam s burza, tržnica, gospodarstva, ekonomije. Proizvodi nešto vrijede, imaju svoju cijenu, vrijede. Ono što ima cijenu daje se drugim zamijeniti. Ono što je onkraj bilo kakve cijene jest nenadomjestivo, nezamjenjivo. Čovjek nije proizvod, on nema cijene. Svatko od nas ima svoje dostojanstvo kojim ne smijemo jeftino trgovati. Nitko od nas nije niti smije biti ikomu sredstvo do cilja. To je ispod našega dostojanstva. Zato Bog postaje čovjekom da nam dozove u pamet kako smo svi stvoreni na njegovu sliku i priliku te da ta slika mora danas u nama zasjati – pred jaslacima. Nitko nije ničija preslika (pa ni svojih roditelja!), svatko je od nas jedinstveni i jedincati izvornik pred svojim Bogom. Poticaj tomu mogu nam biti i veliki glazbenici kojih skladbe ovih dana tako rado slušamo. Sve je ono plod umjetničkoga genija kršćanske vjere koja naviješta neponovljivu istinu: Bog je postao čovjekom, Bog se utjelovio u Isusu Kristu. Zato, dođite, poklonimo se!

Božić je trenutak povratka u zavičaj, u srce svoga Boga

fra Mario Knezović

Prorok Izajja je najavio: „Narod koji je u tami hodio svjetlost vidje veliku“ (Iz 9,1). To proročanstvo ispunja se na najdivniji način. Bog – Svjetlo svijeta rađa se pred našim očima. Dugo očekivani Mesija dolazi. Ulazi u svijet u skrovitosti da bi činio velika djela na javi. On najavljuje pobjedu čovjeka nad nečovjekom, pobjedu mira nad ratom i sukobom, pobjedu praštanja nad osvetom, ljubavi nad mržnjom, nade nad očajem. Božić je trenutak povratka u zavičaj, u srce svoga Boga. To je put u život. Zato s Marijom možemo klicati složnim glasovima, punim oduševljenja: „Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu mome spasitelju.“

Bog dolazi u poniznosti i traži ponizne da ga prime. Rađa se u siromaštvu kako bi nas obogatio. Zato je bitno otvoriti se u srcu za najveći dar, ne zaboravljajući onaj biblijski poklik: „Hvala ti, Gospodine, što si ovo sakrio od mudrih i umnih a objavio malenima!“ (Lk 10, 21). Stoga, Božić nije nadnevak koji bi trebalo praznikovati. Božić nije tradicija koju bi trebalo održati. Božić nije adut za nadmetanja u raspravama. Božić nije pun stol, okičen borili ispaljena petarda. Božić je dar novoga početka života. Božić je čvrsta odluka – ne ću živjeti u svijetu grijeha nego u prostoru milosti Božje. Zato treba slaviti Božić.

Božić su otvorene Božje ruke za svakoga od nas. Božić je dar koji traži uzdarje. Bog do-

lazi i želi nas povesti sa sobom. Božić je poziv odvažno poći na put spasenja. Božić je šansa čovječanstva da se oslobodi iluzija i poganstva, a da utjehu nađe u Kralju Kraljeva. Sići s konja, poput sv. Franje, i poljubiti gubavca, uputiti se na put obraćenja poput Pavla i tolikih svetaca, poziv je Svjetla iz Betlehema.

U božićnoj noći treba izreći veliko hvala Bogu koji nam dolazi ne u buci i oluji nego u blagom lahoru. Kličemo hvala Bogu za Betlehem koji se u Međugorju događa gotovo tri desetljeća. Nebo je po Mariji u Međugorju prišlo čovjeku ususret. I u Međugorju se, poput Betlehema, uprizzoruje dar svima podjednako. Bog se tu rađa i rodio se u milijunima ljudi. Zato možemo reći da su u Međugorju, po milosti Božjoj, trajne žive jasllice. No, ključno je upitati se: Kakvu ulogu igram ja, župljanin-vjernik i hodočasnik, u tim jasllicama? Pratim li zvijezdu Danicu koja vodi do Isusa, pratim li Gospu ili pratim samo smjer kretanja autobusa i aktivnosti putničkih agencija? Gospa nam daruje Isusa i ponajprije nas poziva da živimo njezine poruke i slijedimo njezina Sina. Božić je prigoda i o tome razmisliti te se ugledati u brojne obitelji iz župe koje mole, crkvu ispunjavaju i Brda pohađaju. Ne zaboravi kako put do Isusa ne vodi preko putničke agencije!

Snimila Lucija Paris

Bože, Oče svemogući

fra Slavko Barbarić

Bože, Oče svemogući, hvala Ti za blagoslov koji nam daješ nazočnošću svoga Sina Isusa. S Marijom, koju si Ti na osobit način blagoslovio i koju je Elizabeta prepoznala kao najblagoslovljeniju, hvalimo Te i blagoslivljamo Te za Tvoju dobrotu i ljubav. Svojim blagoslovom oslobodi nas svakoga prokletstva grijeha, da ostanemo vjerni Tebi. Blagoslovi nas da jedni drugima budemo blagoslov. Blagoslovi Ti sve one kojima mi nismo donijeli

blagoslov i koji se nalaze u prokletstvu grijeha. Neka Tvoj blagoslov bude uvijek s roditeljima i odgojiteljima da budu blagoslovom svojoj djeci. Blagoslovi sve odgovorne u Crkvi i svijetu da njihova služba i sve njihove odluke urode blagoslovom mira cijelom svijetu. Marijo, dok s Tobom molimo Oca po Tvome Sinu za blagoslov, pomoz nam da budemo otvoreni Tvome majčinskom blagoslovu i zajedno s Tobom izgrađujemo svijet mira. Tako neka bude.

Radost je vidjeti katedralu preplavljenu ljudima koji dolaze moliti

Na molitvenom susretu za mir, koji se godinama održava u katedrali sv. Stjepana u Beču, i ove su godine sudjelovali Marija Pavlović-Lunetti i Ivan Dragičević. O susretu, koji organiziraju molitvene skupine nadahnute ukazanjima Kraljice Mira, održanom 27. rujna, Glasnik mira prenio je neke osvrtne austrijskih listova. U ovom broju donosimo razgovor s bečkim nadbiskup uzoritim kardinalom dr. Christophom Schönbornom, koji je prigodom molitvenog susreta za naš list priredila Sabrina Čović.

Uzoriti kardinale, možete li nam u nekoliko riječi reći kako se osjećate večeras nakon ove prelijepo svečanosti u Vašoj katedrali?

Prije svega, velika je radost vidjeti katedralu tako ispunjenu, punu molitve, ispunjenu ljudima koji mole, koji mole s velikim žarom i s velikom vjerom. Svi smo katedralu osjećali vibrirajućom, živom od molitve.

Koji su, po Vama, plodovi Međugorja u Austriji?

Prije svega, plodovi su obraćenja, a to je temelj svega. Obraćenja su vrlo brojna ... Naravno, ja ne poznajem sva jer to samo Bog sam zna, ali znam mnoga svjedočenja pojedinačnih obraćenja i obraćenja obitelji, cijelih obitelji koje počinju jedan intenzivan život vjere, pravi život vjere koji ostavlja ži-

vot zla i grijeha. Također poznajem mnogo slučajeva iscjeljenja kod svojih vjernika, posebice iscjeljenja od ovisnosti o drogama ali i raznih drugih ovisnosti ... Svjedok sam otkrića molitve, povratka molitvi onih koji već dugo nisu molili. Začudujuće je vidjeti koliko ljudi moli kada su zahvaćeni Međugorjem.

Mislite li da bi i u drugim biskupijama ovakvi molitveni susreti bili plodonosni za vjeru i možemo li očekivati da ćete u tom smislu ohrabriti i druge biskupe u svijetu?

U svojoj sam ndbiskupiji naslijedio veliku vjernost međugorskim molitvenim skupinama upravo ovdje u Beču. Skupine su nastale na samom početku događaja u Međugorju, početkom 80-tih, i ono što me impresionira jest vidjeti živost tih molitvenih skupina. To traje sada već gotovo trideset godina i nastavlja se. Vidim da to njihove članove ne umara ... i mislim da je to dobar znak, vrlo snažan znak. Dakle, takvo nešto ne možemo proizvesti, to mora biti rođeno iz stvarnog susreta s Gospodinom, s Blaženom Djevicom Marijom; mora biti pravo obraćenje... Kad je tako, onda se molitvene skupine prihvaćaju od sve više i više vjernika. Crkva još nije donijela konačnu odluku o Gospinim porukama ali jedna stvar me u tim porukama pogađa – one su uvijek vrlo jednostavne, one se gotovo ponavljaju, uvijek su pomalo iste, što je za mene dobar znak jer na jednostavan način pozivaju na svaki-danjski kršćanski život, život molitve, obraćenja, pomirenja i slušanja Blažene Djevice Marije. Poruka uvijek završava, "hvala vam što ste se odazvali momu pozivu", a to znači, što ste me slušali.

Neki ljudi, nakon ovih susreta, kažu da ste vrlo hrabar čovjek jer ste vrata svoje katedrale otvorili Međugorju?

Ne znam ... u tome ne vidim nikakvu hrabrost i iznimnost. To je samo radost, radost vidjeti katedralu preplavljenu ljudima koji dolaze moliti. I danas su molili... počelo se u tri sata popodne, a završilo u deset sati navečer, to je ipak ... Što tu znači biti hrabar? Znači samo prihvatiti radost ovoga života!

Ovo je treća godina zaredom da ste vidioc pozvali u Beč?

Da, treći put su na našem molitvenom susretu u katedrali... ali u mojoj zemlji postoji već duga tradicija, bilo je i prije puno molitvenih susreta. Molitvene susrete imamo svakog tjedna, što traje godinama.

Oče kardinale, hvala Vam na razgovoru i susretljivosti!.

Hvala vama!

Snimio Gebetsaktion Beč

"O" Antifone

Gregorijanski koral za osminu prije Božića

O Mudrosti, što Svevišnjem iz usta vječnih izvireš, i s kraja jednog do drugog po cijelom svijetu dopireš sve snažno, blago redeći: dođi među nas, uči nas, da pravi put nam pokažeš!

O Adonaju, Gospode, što Izraelov vodiš dom, što Mojsiju ukaza se odjeven plamnom kupinom, i dade zakon Sinajski: pohiti da nas izbaviš božanskom svojom desnicom!

O Istoče, o sjaju svet u svjetlosti vjekovitoj, ti sunce pravde istinske: ograni bijedi čovječjoj, što tumara po tminama! Prosvijetli sve, što gube se u smrtnoj sjeni nemiljoj.

O Kralju sviju naroda, kog srdačni im žudi plam, od ugla silni kaene, što rajski dom i zemski hram u jedno spajaš: dođi već i čovjeka, svoj zemljan stvor, iz crnog jada spasi sam.

O slavni Jesin korijene, što naroda si barjak svih, pred kojim tih će postati i glas sa usta kraljevskih, kog molit svi će narodi: ne kasni, dođi izbavi iz nevolja nas premnogih.

O divni ključu Davidov i vladaoče roda svog, što otvaraš i zatvaraš i nema stvora nikakvog, što spriječit bi te mogao: dođi dobrotiv, sužnjeve iz mraka vodi tamničkog.

O Emanuele, Spase blag, Zakonošo i Kralju naš, ti nado sviju naroda, što milostiv ih izbavljaš: o dođi sa neba, Gospodine i Bože naš, da spasenje nam vječno daš.

▶ **Nastavak s 18. str.**

hunac odnosa događa u zaboravu na samog sebe, da dajem drugom prednost, u licu meni sučelice vidim ono što je najvažnije u susretu. Kad dajem drugom prednost, doživljam vrhunac svojega života. U susretu s Bogom ulazimo u odnos s nekim tko je nama posve posvećen, tko je tu posve za nas.

Ima nešto vrlo simptomatično u sakramentima Katoličke Crkve koji pokazuju Božje lice. Kad uđete u ispovjedaonicu, imate dva čovjeka koji se susreću u riječi. Ono što pokazuje Božje lice je to što je svećenik kao potpuno nestao. Svećenik ne iznosi sebe, svoje mišljenje, kako se osjeća. On govori u ime Božje o vama, o vašem odnosu s Bogom. To je Božje lice u sakramentu. Ja sam došao u prvi plan i vidim se na drukčiji način, u svjetlu Božje riječi, i što svećenik bolje tomu služi, to se dublje nađemo u odnosu s Bogom. Petar sebe otkriva. Mi sebe nismo poznavali dok se nismo susreli s nekim tko nas ljubi. Mi smo sebe otkrili živeći s drugima. Šimun je bez riječi, potpuno ispunjen onim što Isus govori. To znamo iz ljudskih odnosa, kako je bitno čuti drugog što vidi na meni, kako me procjenjuje. Mi nikada sebe ne možemo vidjeti izvana. Dragocjeno je za svakoga imati nekoga tko izvana može vidjeti što vidi. Duboka prijateljstva nisu ona gdje mi netko priča ono što bih ja želio čuti, nego kako stvari uistinu stoje. Prijateljstvo ili život u braku nisu odnosi gdje drugomu treba zamagliti istinu, prikazati na drukčiji način, kako bi on to htio čuti. To možemo susresti u odnosima zavođenja, gdje stvaramo lažnu sliku da nekoga zavedem s puta istine. Gdje god su bitni odnosi, drugi mi daje istinitiju sliku od one koju ja vidim. Daje mi je s druge strane, to je prednost prijateljstva.

Isus Šimunu ne kaže bit ćeš Petar, nego ga ta njegova riječ već pomalo čini Petrom, oblikuje ga. To isto radimo u odnosu s djecom koju odgajamo, s učenicima i studentima s kojima radimo. Jako je bitno da naše riječi budu ispred njih a ne iza njih, da u našim riječima otkriju što mogu biti. Ako to otkriju, otvara im se mogućnost da to jednog dana i postanu. Znači da je nemoguće rasti ako izvana dolaze riječi koje nas čine manjima nego što jesmo, koje nas bacaju natrag, koje nam kažu: ti nisi sposoban, ti ne možeš, ti nisi u stanju, nitko te ne priznaje, svi su bolji od tebe... Na taj način ono malo snage što imamo spadne, izgubi se. Mi slutimo da Isus govori Petru ispred njega: Ti si Stijena, i Petar počinje biti Stijena. Tako je i u braku. Ako sam korak ispred svojega muža i vidim što on može biti, on to jednog dana i postane, on to jednog dana bude.

(Nastavlja se)

Mariastein – Majka utjehe

Marijina kapelica u stijeni prvi se put spominje 1434. godine, a hodočasničkim je mjestom postala poslije, kad je, prema legendi, jedan dječak pao preko stijene u duboku provaliju i – kako se pobožno vjeruje – Blažena Djevica Marija spasila ga je od sigurne smrti.

fra Karlo Lovrić

U Švicarskoj, u blizini Basela, koncilskoga grada, na tromeđi triju država – Švicarske, Francuske i Njemačke – nalazi se drugo po veličini švicarsko marijansko svetište, Mariastein. Kad putnik namjernik ne bi znao da je riječ o jednoj alpskoj zemlji u kojoj se govore četiri jezika (njemački, francuski, talijanski i retoromanski), da zemlja ima 23 kantona i 3 polukantona, da spada među vodeće zemlje u svijetu po bruto proizvodu po glavi stanovnika, da je to zemlja banaka i poslovnih ljudi, zemlja prepoznatljiva ne samo po alpskim planinskim vrhuncima i snježnim skijalištima nego i po satovima, čokoladama i sirevima, da u njoj živi oko 7,5 milijuna stanovnika a od toga su 20 posto stranci (80-ak tisuća Hrvata)... , pomislio bi da se jedno takvo skrovito mjestance molitve i zahvale Bogu ne može naći u Švicarskoj.

Ipak, može. I Hrvati, posebice oni koji gravitiraju hrvatskim katoličkim misijama u Baselu, Solothurnu, Bernu..., rado ovdje navrate, kratko se pomole i zahvale za primljene darove. Između mnogih zahvalnica pohranjenih u svetištu ističe se i jedna na hrvatskom jeziku: *Hvala, Majko Božja, što si učinila za Filipa* (M. Marijanović).

Majka utjehe

Ni buka automobilskih motora, ni palež tvorničkih dimnjaka, ni materijalna sigurnost ljudi nisu gurnuli u zaborav višestoljetnu odanost Gospi, koju zovu Majkom utjehe. Njoj u čast, godine 1655. sagrađena je kasnogotička bazilika, koja je poslije doživjela neke preinake. Ako slučajno počnete obilazak od kripte, naići ćete na zidu na stotine zavjetnih mramornih pločica iz ranijeg i novijeg doba. I na hrvatskom se jeziku

mogu naći zahvale Bogu za primljene milosti i duševna i tjelesna ozdravljenja. Slijedeći te zavjetne pločice doći ćete do 59 stuba koje vode do kapelice u pećini. Zapravo, kapelicu čine dvije pećine, duža i kraća, i jedna prema drugoj stoje pod pravim kutom. Čim uđete u kapelicu, pogled vam pada na kamerni kip Gospe koja drži dijete Isusa u desnoj ruci. Ona sjedi ispred stijene, a oko nje kruži 6 anđelaka sa svjetiljkama u ruci.

Povijest svetišta

Povijest ovoga mjesta odnosno hodočašća počinje upravo na ovoj stijeni. Po legendi, bilo je to u 14. stoljeću. Marijina kapelica u stijeni (im Stein) prvi se put spominje 1434. godine. Vjerojatno je i prije njezine gradnje – barem jedan čovjekov vijek prije – ovo mjesto bilo zanimljivo za ljude vjernike. Ono se u hodočasničko mjesto pretvorilo poslije, kad je, naime, jedan dječak pao preko stijene u provaliju i – kako se pobožno vjeruje – Blažena Djevica Marija spasila ga je od sigurne smrti. Legenda o tome kaže: Neka je žena sa svojim djetetom sjedila na stijeni, gdje se sada nalazi samostan, i čuvala goveda. U ljetnoj podnevnoj vrućini potražila je malo hladovine u pećini koja je sada kapelica milosti. Svladao ju je san i zaspala je, a njezino je dijete otišlo do ruba stijene i palo u provaliju. Kad je majka ustala a djeteta nije bilo, naslutila je što se moglo dogoditi. Žurno je sišla u provaliju i, mimo svakog očekivanja, našla svoje dijete živo i zdravo kako bere cvijeće. Dijete je ispričalo kako ga je Gospa čudesno spasila i kako je izrazila želju da je se časti upravo u toj pećini. I tako je ta prirodna pećina pretvorena u kapelicu.

Briga o hodočasnicima

Ovo mjesto milosti privlačilo je mnoge hodočasnike. Najprije je o njima brigu vodio župnik iz Metzlerena, a poslije je baselski biskup namjestio jednoga svećenika koji će se brinuti o hodočasnicima. Godine 1466. veliki je požar uništio kapelicu. Prijetila je opasnost da hodočašća potpuno zamru. Onda je baselski biskup pozvao augustince-eremite da oni ponovno sagrađe kapelicu i kuću za svećenike i osiguraju hodočasnicima redovitu euharistiju. A novi dušobrižnici, uz pomoć jedne plemićke obitelji, sagrađiše iznad kapelice i crkvu. Kad je godine 1515. grad Solothurn došao pod vlast Rotberga, i hodočasničko je mjesto došlo pod njihovu brigu. Gradsko vijeće grada na Aari (Solothurn) htjelo je redovnicima augustincima oduzeti ovlasti nad prošteništem i predati ga svjetovnim svećenicima. Reformacija je bila na pomolu, i došlo je u pitanje Gospino hodo-

časničko mjesto. Inovjerci iz susjedstva opustošili su kapelicu, blokirali pristup do nje, slike i nakit su zapalili. Poslije ovih ispada sljedbenika reformacije, godine 1534. dolazi Jakob Augsburger, čovjek humanistički obrazovan, Švabo iz Dillingena, koji je surađivao s umjerenim krilom reformacije i koji se odlučio za nimalo laku zadaću – spasiti svetište. Trebalo ga je ponovno izgraditi i dostojnim ukrasom opskrbiti.

Drugo čudo

U njegovo vrijeme dogodilo se drugo čudo, opet je bila riječ o padu preko stijene, koje je ponovno privuklo mnoge hodočasnike, pogotovo poslije krize koju je prouzročila reformacija. Naime, godine 1541. srušio se preko stijene mladi Hans Thüring Reich von Reichenstein, ali je ostao neozlijeđen. Očevici su to pripisali Gospi, kako to pokazuje i jedna slika.

Godine 1636. brigu o hodočasnicima preuzela su dvojica svećenika benediktinaca iz Beinwila. Oni su godine 1648. napustili samostan u Beinwilu i započeli samostanski ži-

vot u Mariasteinu. Time je marijansko svetište „u stijeni“ postalo dijelom samostana u nastajanju i od tada je dijelilo sudbinu samostana. Benediktinci i danas vode brigu o tom svetištu.

Liturgijski život

Časoslov naroda Božjega ovdje se moli u 6.30 (psalmi se pjevaju), sv. Mise su u 8.00 sati u Gospinoj kapelici i u 9.00 u bazilici, večernja molitva (vespere) je u 18.00 sati, a u 20.00 sati je večerje (komplet).

Nedjeljom, svete su Mise u 6.30, 8.00, 9.30 i 11.30 u bazilici, u 15.00 sati je večernja molitva, blagoslov i *Salve Regina* /Zdravo Kraljice/ u Kapelici milosti, u 20.00 sati je počevanje večerje.

Svake prve srijede u mjesecu poseban je dan molitve: u 6.30, 8.00, 9.00 i 10.00 sati svete su Mise u Kapelici milosti, a u 14.30 je konvencionalna (samostanska) Misa s propovijedi, a naknadno je krunica.

Svakim je danom, osim u vrijeme samostanske službe Božje, mogućnost za svetu ispovijed i za razgovor.

Majko ljubavi, hvala Ti!

Kata Kekez

Tvoju poruku poslanu nama grješnom i nevoljnom svijetu preko vidjelice, „Kad biste znali koliko vas ljubim plakali biste od radosti“, odmah sam u srce zapisala i u dubini iščitavala. Poruka je prepuna snažne ljubavi, dobrote, majčinske nježnosti i topline koja grli i osvaja srca; nedokučiva da bi se mogla spoznati, srcem u cijelosti razumjeti, osim površinski razumom shvatiti.

Majko savršene ljubavi i dobrote, ljepota Tvojih izgovorenih blagih i ljupkih riječi dotakla je moje ushićeno srce te ga brzim tatrajima dovela do zanosnog istraživača sadržaja i spoznaje snage Tvoje preobilne ljubavi koju poruka nosi. Te najdraže divne i slatke riječi vjesnici su dubine Tvoje, nikad istražene, tajanstvene, a prema nama toliko široke i otvorene ljubavi u koju smo svi uronjeni rastapajući se od sreće. Sebičnu, zatvorenu i ograničenu srcu neshvatljiva je veličina i jakost otvorenog, umilnog, plamtećeg srca koje beskrajno izgara za sve nas. Snaga Tvoje ljubavi sve nas nadilazi. Ona se, jednostavno, ne da ničim izmjeriti. Kako molitve litanija prenose, Tvoja je ljubav jača od smrti.

Početak međugorskih ukazanja vidio si Te pitali: „Zašto si tako lijepa?“ Odgovor je bio jasan: „Zato što ljubim!“ Oh, koliko bi ovaj svijet bio puno ljepši i bolji kad bi htio, znao i mogao ljubiti i imao barem djelić te ljubavi kojom ga bez prestanka obasipaš!

Svjesna istine da si Majka Božja, Majka svih živih i moja majka bezuvjetne ljubavi, u tu stvarnost trebalo je uvjeriti moju nesigurnu podsvijest i dokazati da i mene, unatoč svim slabostima i grješnostima, Plamen Ljubavi Tvoga Nježnoga Srca obasjava, dodiruje i grije. Nerijetko me obuzimala misao kako bi bilo dobro kada bih mogla otkriti i u sebi osjetiti svu ljepotu i radost tih divnih, dalekosežnih, milosnih zraka što iz nepregledne visine padaju, jače od sunca griju i rasvjetljuju čitavu tamnu suznu dolinu. Te spasosne svjetleće zrake ciljano pronalaze čovjeka ulazeći u njegovo zatvoreno, mračno, umorno, izranjeno, zabrinuto i hladno srce, noseći mu ponajbolji postojeći lijek: sigurnost, svježinu, utjehu, olakšanje života, radost, nadu i mir, da bi od punine primljenog upalilo novo svjetlo i ponijelo ga drugima.

Ljubljena moja Majko, jednoga proljetnoga dana na hodočašću u Međugorju dogodilo se nešto neobično i lijepo. Klečeći pred Tvojim kipom u crkvi, moje se misli toliko

pojačale i usredotočile samo na dotičnu poruku, blokirajući i ometajući molitvu koju sam u tom trenutku izgovarala. I usred tih u meni silnih previranja i razmišljanja jesam li Tvoje ljubljeno dijete, Majko Divna, pripremila si mi neočekivanu radost i iznenađenje darovanim iskustvom suza, koje su kao kiša padale i slijevale se niz lice. Dočekivala sam ih i skupljala u mali bijeli papirnati, džepni rupčić i silno se radovala tom nesvakidašnjem, neobičnom i velikodušnom daru. Darovane suze doslovce potvrdiše Tvoju poruku i izbrisaše sve moje nedoumice. Hvala Ti, Majko neizmjerne ljubavi. Puno milosti primih od Tebe i mogu se samo zastidjeti za sve svoje nevjere i sumnje.

Gospo Međugorska, Kraljice Mira, želim biti Tvoje dijete istinske ljubavi, poslušnosti, poniznosti i pobožnosti i neka Tvoje poruke budu moj život u cjelovitu obliku. Znam da one traže odricanja, ali ponesena snagom Tvoje ljubavi i vlastitom voljom i trudom, uspjeh je moguć.

U Zagrebu 30. listopada 2010.

Snimio Siniša Hrančić

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija.paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
mira
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK	
7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA	
7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK	
7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK	
7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA	
7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Dopodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI	
8, 9.30, 11, 18 h	Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed	Dopodne
Dopodne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Popodne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

